

MAGYARI

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GEZA**
Törvénytörvényi bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Az újjászervezett kormány program-nyilatkozatot adott ki követendő politikájáról

Külpolitikában tevékeny szerepvállalás az európai hatalmi egyensúly kialakításának előmozdítására. Öszinte törekvés a Magyarországgal és Bulgáriával való megegyezésre

Bucuresti. Sajat tud. A kormány kedden este terjedelmes program-nyilatkozatot adott ki, amely részletes megoldási terveket tartalmaz, minden egyes minisztérium feladataira vonatkozólag. A külpolitikára nézve a következőket mondja a program-nyilatkozat:

Románia külpolitikája a király vezetése alatt áll. Románia eltántoríthatatlan akarattal békepolitikát folytat kifelé, figyelemmel a realitásokra, a nemzetközi élet tanúságaira és régi hűségös barátaira. A béke, amelyet újból kell megszervezni, attól függ, hogyan fog elrendeződni az új nemzetközi élet, figyelembevéve minden állam létfenntartási, munka, termelési és csereforgalmi szükségleteit.

Románia el van tökélve, hogy minden erejével támogassa a népek közötti ilyen elrendeződést. Országunk érdeklődéssel és rokonszenvvel kíséri minden erőfeszítést, ami a nyugati és a közép-európai nagyhatalmak közötti közeledésre irányul, törekedve arra, hogy minél szorosabb kap-

csolatot őrizzen meg e hatalmakkal és pedig úgy azokkal, amelyekkel régi barátsági kötelek fűzik, mint pedig azokkal, amelyekhez egyre jelentősebb, a földrajzi és gazdasági helyzet által befolyásolt érdekek hozzák közelebb.

Románia tudatában van a fontos szerepnek, amelyet be kell töltenie az európai egyensúly és nyugalom megőrzésére. Kitarthat tehát szövetségi kapcsolatait mellett, Európa keleti részén, a Dunamedencében és a Balkánon.

Országunk igyekszik őszintén és jóhiszeműen a legtökéletesebb megegyezésre jutni Magyarországgal. Hasonlóképpen igyekszik bizalmas baráti viszonyt tartani fenn Bulgáriával és békés viszonyt igyekszik Oroszországgal.

Külpolitikai akcióknak egységes román öntudatra támaszkodik, amely kész bármikor egyetlen tömegbe tömöríteni a nemzetet. Létünk, területi sértetlenségünk és függetlenségünk megvédése.

A történelmi kisebbségek jogainak biztosítása

A kisebbségi kérdésben a következőket tartalmazza a kormánynyilatkozat:

— A kisebbségi miniszter kinevezése mutatja a kormány határozott elkötelezettségét arra, hogy a történelmi kisebbségek jogai garantálásának politikai vonalán halad, szabad fejlődést engedve minden faji sajátosságuknak, nyelvüknek, vallásuknak, az állam megerősítésére és felemelésére irányuló őszinte és lojális együttműködés keretében.

A kisebbségek most kéz a kézben haladnak a többségi néppel a Nemzeti Újjászületés Frontjának a keretében, amelyhez egyesek önként, mások a megkötött egyezmények alapján csatlakoztak. Azért egyenlő törekvést fognak találni nálunk sajátos érdekeik védelmére. A mi célkitűzésünk, ami az övék is kell, hogy legyen, az, hogy teljes megegyezés létesüljön, ami nemcsak az anyagi érdekeket elégítse ki, hanem a törekvések teljes összeolvadásáig menjen, a román állam megújódását célzó akcióban.

A ROMÁN ELEM ELSŐBBSÉGE A NEMZETI MUNKÁBAN ÉS A ZSIDÓ KIVANDORLÁS ELŐSEGÍTÉSE.

A munkaügyi programra vonatkozólag ezeket tartalmazza a kormánynyilatkozat:

A munkaügyi minisztérium nem fogja elhanyagolni a nemzeti munka elsőbbségének kérdését. A kormány új törvényt hoz a mun-

kásoktatás ügyére vonatkozólag, amely lehetővé teszi olyan román elemek előkészítését, amelyek képesek lesznek majd helyettesíteni az idegen szakmunkásokat.

A tanulók kötelező elhelyezésére vonatkozóan hozandó új törvény, amely biztosítani fogja a román elem számára az elsőbbségi szerepet, rövidesen elkészül. Ezek az intézkedések a kisiparosoknak nyújtandó hitelségéllyel együtt, alkalmasak lesznek a román nemzeti munkáselem életszínvonalának emelésére.

A kormány megteszi a szükséges intézkedéseket az állampolgárság nélkül maradt zsidó lakosságnak Palesztinába és Amerikába való kivándorlása érdekében.

ÚJ TÖRVÉNYSZAKASZ A HELYETTES MINISZTERELNÖK HATÁSKÖRÉRŐL.

Bucuresti. Sajat tud. A király szentesítette kedden a minisztériumok szervezetéről szóló törvény 7-ik szakaszát, amely szerint: Ha a miniszterelnököt vis-majgor gátolja abban, hogy összehívja a minisztertanácsot és azon elnököljön, akkor ezt a feladatkört a helyettes miniszterelnök tölti be.

A „bátyja”-mozgalom

(S. I.) — Minden újságolvasó jól tudja, hogy Angliában mekkora a munkanélküliség. A makacs betegség nem sokkal a háború után kezdődött és sehogysem akar elmúlni.

Az angol munkanélküliek száma hosszú évek óta a kétmillió körül mozog. Vannak közöttük olyanok, akik már többé-kevésbé munkaképtelenek és ezért nem tudnak elhelyezkedni. Vannak soraikban erőteljes és munkaképes férfiak, akiknek egyszerűen már nem jut hely a gyárakban és irodákban. A legnagyobb gondot azonban a fiatal emberek okozzák, kik felnőttek és megemberesedtek, de még sohasem jutottak abba a helyzetbe, hogy munkájukból megélhessenek.

A súlyos társadalmi kórság ellen a legkülönbözőbb eszközökkel folyik a küzdelem. Az ottawai egyezményben a brit világbirodalom tagállamai kötelezettséget vállaltak egymással szemben, hogy elsősorban egymástól szerzik be szükségleteiket. A kormányzat mindenféle nagy közmunkákba fogott, hogy munkaalkalmakat teremtsen a testi és lelki inszégben szenvedő millióknak. A munkanélküli segélyek útján pedig az angol nép óriási áldozatokat hoz, hogy enyhítse azoknak az inségét, kik e sokféle kísérlet ellenére sem jutnak munkahelyhez. Hogy mily nagyok ezek az áldozatok, mi sem mutatja jobban, mint az, hogy a legutolsó osztályba sorozott angol munkanélkülinek a heti segélye magasabb és lényegesen nagyobb vásárlóerőt jelent, mint annak a szovjet-orosz munkásnak hetibére, ki a legelső kategória előnyeit élvezzi és állandó foglalkoztatásnak örvendhet.

Mindez azonban a bajt nem tudta megszüntetni. Nem csökkentette lényegesen a fegyverkezésnek az a példátlan irama sem, ami Angliában néhány év óta folyik. Ahogyan száz évvel ezelőtt a gépi szövöszék feltalálása a takácsok százezreit ítélte éhhalálra szerte a világban, ugyanugy alakul most a helyzet: a technikának fejlődése és az új államok hosszú sorának kialakulása odavezetett, hogy ma már minden állam, amennyire csak teheti, maga rendezkedik be ipari cikkek előállítására. A régi nagy ipari gócpontok, melyek néhány évtizeddel ezelőtt még a világ minden piacán uralkodtak, így lassú sorvadásnak indultak. A német módszer pedig, mely a szükségleteknek és a termelésnek hallatlan felfokozásával a saját hasonló baját meggyógyította, egyelőre nem talált követőkre, mert a többi ipari állam vezetői még nem bíznak a német siker tartósságában. Angliában tehát — és Amerikában is — az ipari termelésben és a tőkegazdálkodásban a régi módszerek szerint folyik tovább a munka és azzal párhuzamosan folyik a társadalmi küzdelem a munkanélküliség makacs kórja ellen.

Ennek a küzdelemnek legújabb fejezete az angliai „bátyja-mozgalom”, melyről mostanában sok szó esik a világsajtóban.

Miután az állami közbelépésnek nagyarányú kísérletei többé-kevésbé eredménytelenek maradtak, most kicsiben, személyenként próbálják orvosolni a bajt. Gazdasági eszközök helyett inkább érzelmi alapon. Nagy gazdasági testek kapcsolatainak mélyítése helyett az angol emberek érzelmi kapcsolatainak mélyítésével. Ezt a célt akarja szolgálni a „bátyja-moz-

LÁBFÁJDALMAI

egyszer mindenkorra
meggyógyulnak

AVAGY SEMMIT SEM FIZET

Ez egyszerű mint az: 1x1!

Ime a század legnagyobb felfedezése a láb-fájdalmak gyors és biztos enyhítésére. Az orvosok egyesítették a világ leghíresebb gyógyforrásainak gyógyóit „Saltrates Rodell” elnevezés alatt. Nem kell többé kínlódnia nyilaló tyukzemeivel és fájó lábival. Oldjon fel egy maréknyi Saltrates Rodell-t melegvízben, míg a víz tejszerűvé válik. Amint beáztatja lábait ebbe a tömény-oxigénes gyógyfürdőbe, meggyógyul bokái és fájó lábai enyhülést kapnak. A megkönnyebbülés azonnal beáll. A gyulladáskok eltűnnek. Nem kell többé kínlódnia meggyulladt, kivörösödött, megrepedezett lábival. A lábujjak közötti kellemetlen szaga beteg bőr ismét egészséges lesz. Ha vágyik a mielőbbi megkönnyebbülésre kérjen még ma a legközelebbi drogériában, vagy gyógyszerháznál Saltrates Rodell-t, ha nem lesz tökéletesen megelégedve, visszakapja pénzét, azonnal és minden vita nélkül.

FONTOSI!—10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kísérletképpen még ma vásároljon egy csomagot! Feltétel: 10.000 lejes csomagot, vagy dupla családi csomagolást!

galom”, amelyről most szólnak.

A fordítás rossz, mert nem magyaros és nem fejezi ki hűen azt, amiről szó van. Arról van ugyanis szó, hogy azt az angol fiatalembert, aki a szigetországból az angol nyelvű gyarmatokba indul, rendezett helyzetnek örvendő angol férfiak az új hazában öccsükké fogadják. Azt jelenti ez, hogy az angol ifjút a távoli gyarmatokon a „bátyja” várja, ki házába fogadja, átsegíti az új környezet első nehézségein és előre biztos munkát szerez a számára.

A bátyja-mozgalom Ausztráliából indult

ki, hol sok a föld, bőven kínálkozik munka-alkalom, de kevés az ember. Az angol ember, természetesen, mert Ausztrália ragaszkodik hozzá, hogy népességének jellege angol maradjon. Ez nem könnyű feladat, amikor „szemben”, az ázsiai partokon sok százmillió sárga ember él túl-zsúfoltan, egymás hegyén-hátán és hol az éhhalállal, hol meg egymással viaskodik a talpalatnyi földért, a belevő falat kenyérért vagy ipari cikkeinek piacáért.

Ebben a bátyja-mozgalomban mégsem ez a gazdasági, meg világpolitikai háttér az érdekesebb, hanem az egyszerű, tisztán érzelmi, mondhatnók patriarchális alap, amelyre felépül. A családi szellem, mely már elnevezésében jelentkezik és a szociális feladatok megszólásának egyszerű közvetlensége, amit ez a mozgalom jelent.

Ez is visszatérés a forrásokhoz, mint anynyi sok más ebben a mai korban. A társadalmi, meg állami Überban-okról egyre több ponton kiderül, hogy az igazgatás és gondoskodás bonyolult gépezetei csak a távolságot fokozzák az ok és a cél között, csak arra jök hogy az áldozatot, mit a társadalom a közért hoz, elfogyasszák, mielőtt az a gondoskodás és igazgatás tárgyához eljuthatna. E közvetelt rendszereknek egyik tipikus jelensége az, hogy a

falu belefut a sárba, jószága, szekere pusztul a rossz úton, de világért sem fog hozzá maga az útnak megjavításához, mert hiszen útdátót fizet: az útdátóból azonban nem jut az útra, mert elnyeli a nagy és bonyolult út-adminisztráció.

A népjóléti mozgalmak eredménytelen, de annál költségesebb igazgatásának üzen hatad ez az angol bátyja-mozgalom és a hírek úgy mondják, hogy igen eredményesen. A sikernek a titka az, hogy közvetlenül merít a nemzeti együttérzésnek és faji szolidaritásnak örök forrásaiból. Szálakat fon ugyanannak a népnek fia között, melyek arra emlékeztetik őket, hogy valamikor egyetlen családnak, egyetlen nemzetségnek tagjai voltak: jogi szálak helyett érzelmi szálakat, elméleti összefüggések helyett egyszerű és közvetlen személyi kapcsolatokat.

Mennyivel hosszabb útát tesz meg ez az angol visszatérés, mint tenne meg nálunk, ha abból a merev és közönyös idegenségből, melyben egymás mellett élünk, visszaakarnánk térni nem is nagyon távoli patriarchális korok családi melegébe és természetes együttérzésébe, hogy új feladatainkat mind gazdasági, mind társadalmi téren megoldhassuk.

Nekünk talán nincsenek fiaink, ki ilyen önkéntes „bátyák” támogatására szorulnának?

A látványossági adó lerovásának szabályozása

Tilos a tiszteletjegyet, ha nem fizetik ki a látványossági adóilletéket

Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári kivevési pénzügyigazgatóság a pénzügyminisztériumból érkezett leirat alapján rendeletet bocsátott ki, amely szabályozza a látványossági előadások során fizetendő látványossági adó lerovásának körülményeit és módjait.

A hirdetmény értelmében a különböző látványosságok rendezői — legyenek azok állandó jellegűek, vagy csak esetenkéntiek, szórakoztató tudományos jellegűek, vagy sportmérkőzések — ha azokat belépőjeggyel rendezik, a látványossági adóról szóló törvény értelmében a vonatkozó jegyeket lekevesebb öt nappal az előadás megrendezése előtt be kell nyújtani a pénzügyigazgatóságoknak, ellenkező esetben az a veszély fenyegeti a rendezőseget, hogy a késedelmesen benyújtott jegyeket nem láttamozzák.

A hirdetmény hangsúlyozza azt is, hogy szigorúan tilos a különböző látványosságok, előadások, sportmérkőzések jegyeit más papírra nyomni, mint amelyet az illetékes pénzügyigazgatóság részéről erre a célra kibocsátott recézett, bordás papírra. *Tilos a kedvezményes, tiszteletjegyek, vagy olyan meghívóknak — amelyek egyúttal a belépődíj megváltásával is kapcsolatosak — külön más papíron való kinyomtatása vagy előállítás.* Miután az ilyen módon előállított kedvezményes vagy tiszteletjegyek, valamint a fizetés nélküli belépésre jogosító meghívók után nem fizetik le az államot illető jegyadót, az ilyen jegyek forgalombahozása tilos és azt a rendezőseget, amely ennek ellenére az ilyen jegyeket mégis forgalombahozza, a látványossági adóról szóló törvény értelmében szigorúan megbüntetik.

A hattyúdal

Írta: Dévald László

A newyorki Vaudeville-színház termét zeufalásig megtöltötte a közönség. Beszélgettek, gúkeroztak, kíváncsian találgattak, hogy milyen lesz majd a híres magyar művész, aki pár perc múlva a pódiumra fog lépni. Voltak, akik azt talárolták róla egyetemesen az újságok híradásaihoz, hogy a művelt zeneértő világ ma Reményi Edét tartja a legnagyobb hegedűvirtuozok egyikének, aki Bécsben tanult még Böhm Gusztávótól, a 45-as magyar szabadságharcot is végigharcolta, mint Görgey segédtestje. Később Reményinek is buzdómnia, majd emigrálnia kellett, mint magyarnyi száz társának Amerikába, miután Londont és Párizst is meghódította csodás hegedűjének varázsszával, ahogy egyedülálló magyaros izű muzsikájával előadta Liszt Ferenc banulatos erejű rapszódiait. És mikor a nagy bordo bársonyfűggyön széthúzódott és a fekete zongora előtt hegedűjével kezében megjelent Reményi Ede, mindenki úgy érezte, aki a teremben volt, hogy nagyot csalódott.

A pódiumon egy köpcös, mondhatni inkább alacsony termetű, izmos testalkatu, kővéres férfi állt. Feje, melyen fésületlenül csak egy pár szál ősz haj borzolkodott, kopasz volt. Ajkai kissé vastagon húzódtak, ezürrés szemében pedig csak egyszerű mosolygó, vidám jószág ült. A művészek jellegzetes vonásaiból semmi sem volt benne, sem hoeszu haj, sem sasorr, sem szikár termet, sem lángoló tekintetű szemek. Inkább egy alacsony fizetésű miniszteriumi tisztviselőnek nézhette bárki, mint világhíres művésznek. Csak éppen fekete frakkja árult el belőle valamit.

A közönség halkán suttogott. Egyesek akaratlanul mosolyogni kezdtek, Reményi pedig a zongora hangja után végigpengette hegedűje negy húrját.

A halk zajongás elült, mire a művész játszani kezdett. Műsorának első számaként Brahms egyik hangverseny szonátáját játszotta. Vonója lágyan sikkolt a hurok felett és Brahms lángfántájából kipattant hangok megtöltötték az egész termet, belemarkoltak a hallgatók szívébe. A hangok fenséges hatalma mindenkit elbűvölt, komorsága átterjedt a lelkekre, hogy majd ártatlanul dévajkodik kedélyességével mosolyt csaljon az arcokra.

A közönség elbűvölten ült a teremben. A köpcös, alacsony termetű művésztől a legmerészebbek sem várták ezt a tüneményes játékot és mikor a lenyugvott emberekből feltört a csodálat ereje, mely zúgó, viharzó tapsokban robban ki, mindenki álmélkodva kérdezte a szomszédjától:

— Hogy tud így játszani?!

Fent a pódiumon pedig hajlongva mosolygott a művész. A taps végigfutott ereiben, jókedvűen beleharangozott a fülébe és megbizsergette a szívet, a szívet, igen, melybe hirtelen mint egy leszálló villámcsapás, éles fájdalom szurt bele. A mosoly virága törzsléte fagyott az arcán. Kissé összeremegett, torka összeszorult és egy pillanatra megzúdulva dült hátra a zongorának, mert nem bírt lélekzetet vonni. A közönség megrémülve hagyta félbe a tapsot.

Reményi jóbarátja, honfitársa és kísérlője, Simay Dezső, aki tulajdonképpen az impresszarió szerepét töltötte be a művész mellett, megdöbbenve futott be a pódiumra, a függöny mögött.

— Mi bajod van, az Istenért? — káltotta magyarul.

Reményi végigsímitotta a homlokát:

- Már semmi.
- Mi történt?
- Kissé megszedültem.

— Rosszul érzed magad!

— Már nem.

A bordó bársonyfűggyön lassan húzódtott őszre, de a művész intett, hogy vonjak vissza, mire a közönség ujult erővel kezdett rá a tapsra.

— Játszani akarsz tovább? — kérdezte Simay.

— Igen.

— Pihenj egy keveset.

— Már nincs semmi bajom.

Simay kilépett a színpadról és amikor Reményi újra az ála alá emelte a hegedűjét a tomboló taps is elült. Oly csend támadt, mint néma ősz, éjjelen a temetőben.

Reményi muzsikálni kezdett. Liszt egyik rapszódiaját játszotta. Ahogy ráfektette állát a hegedűjére és felemelte vonóját, abban a pillanatban egy csodás arcot veit észre a legszélső bal páholyban — egy halvány fehér arcot, melyet a zenétől átfűtött rózsaszínű pir festett színre — egy csodás halvány, fehér arcot, melyből két parázslóan fekete szem sugározta feléje elragadtatót tekintetét. Most találkozott a tekintetük és egyből onódott szemük sugara. Igen! Igen, ő az, az ő Erzsikeje, ezukasztott olyan, mint az a leány régen, még odahaza Magyarhonban, olyan, mint Mikó Erzsike volt Egerben azelőtt negyven évvel.

Játszott, játszott és csak azt a leányt nézte, aki bátran állta tekintetét. Olyan tömötten csilámló fekete haja, olyan halovány orcája, hosszú ívelésű szemöldöke és éppen olyan szabályos vonala, égetően piros volt az ajka önéki is, mint annak a leánynak, akit szeretett, aki első és egyetlen igaz szerelme volt. Mily hamar is megszerették egymást. Még huszéves is alig volt és mégis érezte, hogy ez az első szerelem szent és komoly, csak Erzsike lelt a felesége, más senki. A boldog napokra azonban jöttek a borús fellegek. Kitért a szabadságharc. Ő sem maradhatott otthon. Görgei katonája lett és nem egyszer tet-

APalesztina-rendező tárgyalások első napja eredménytelen

Londonból jelentik: MacDonald gyarmatügyi miniszter kedden a késő esti órákig folytatta az egyeztető tárgyalásokat a mérsékelt arab-párt delegátusával. A tárgyalások semmi eredményre sem vezettek. Csütörtökön folytatják a tárgyalásokat.

A halászlé jogok felőli vita miatt végsőkéig feszült lett a helyzet Japán és Szovjet-Oroszország között

Tokióból jelentik: A japán politikai pártok értekezletén foglalkoztak a halászlé jogok felőli orosz-japán vita ügyében előállított legújabb fejleményekkel. A pártvezérek megállapították, hogy a Japán és a Szovjet közötti viszony példátlanul feszült.

Népszámlálási eredmények a Magyarországhoz visszatért Felvidéken

Budapestről jelentik: A statisztikai hivatal most tette közzé a visszatért Felvidék hivatalos adatait. Eszerint a Felvidékkel 1 millió 32 ezer 356 lakos került vissza Magyarországhoz. 1910 óta ezen a területen 180 ezer volt a lakosság szaporulata. Itt említjük meg, hogy a csehszlovák-magyar határ pontos vonalát még mindig nem állapították meg véglegesen. A szlovákiai magyarság vezetője, Eszterházy János gróf jelenleg Magyarországon tartózkodik s ez az útja a határrendezéssel is összefüggésben van.

Az elzászi autonómisták vezére a hadbíró előtt

Párizsból jelentik: Charle Roset, az elzászi önkormányzatért küzdő tábor vezérének tartották és a nancy-i hadbíró elé állították. Az önkormányzatért harcoló politikus már állott bíróság előtt, de annakidején fölmentették. Bár elsőfokon tíz évi börtönbüntetésre és tíz évi kényszermunkára ítélték.

te kockára az életét, mert érezte, hogy nem történhetik semmi baja, hiszen odahaza Egerben ketten is várják vissza szívrepesve, egy öreg őszhajú néni, az édesanyja és egy fekete hajú leánya, aki már neve hallatára is összeremeg. De azután elkövetkezett Világos és alnév alatt, bujdoskolva menekítette magát haza Egerbe, ahol újabb csapások várták. Édesanyja már halott volt három hónapja és azt a fekete hajú leányt is eltemették. Gyenge volt, mint egy szál finom virág, érzékeny minden kis hideg széllel lehelletére. Az a hír jött Egerben, hogy Reményi is odaveszett az oroszok pikája alatt. A gyöngye leányziva nem tudta ezt elviselni. Így, ezek után jöttek a föllőnfutással teli évek. Egyedüli vigasz a hegedűje maradt, mellyel annyi dicsőséget szerzett a magyar névnek. A koncertek sikerei már nem kevések. Weimarban megbarátkozott Liszttel és hangversenyezett Brahmssal is. Ő maga havonta ezer forintot adományozott a Petőci és Széchenyi szoboralapra, koncertjei jövedelméből.

Es most oly távol a magyar földtől, annyi idő után, itt látja annak a drága leánynak a hasonmását. Lelkének, szívének minden melegét belevitte játékába, amikor a vonó hirtelen kislépett a kezéből. Fehérre sápadt arccal tántorodott hátra a kapkodó ajakkal vonaglott az arca levegő után. Egyik kezét szívére préselte, másikkal pedig elestében a zongora lábát markolta meg görcsösen, de szemé még így is a szélső pályára meredt, arra a halovány leányarcra — Erzsikére.

A nagy bordófüggöny újra összecsapódott. Simay fejvesztve rohant barátjához, de már minden késő volt. A feltépett íng alatt már nem dobogott a szív, az elkékült ajkak már nem mozogtak.

Igy halt meg távol a magyar földtől. New Yorkban a szabadságharc nagy hegedűművésze, Reményi Ede, szemé az új fekete hajú leányarc tükörképével.

Egész tisztán láthatja minden Aspirin-tablettán a belevéselt Bayer-keresztet. Nem Aspirin az, amelyről ez a jel hiányzik.

ASPIRIN

CSAK A) Bayer «KERESZTTEL.

Dr Zigre Miklós kultuszminisztert pénteken és szombaton meleg ünnepségekben részesíti Nagyvárad és Bihar-megye közönsége

Nagyvárad. Saját tud. Zigre Miklós dr. kultuszminiszter pénteken Nagyváradra érkezik. A város és a vármegye vezetősége méltó módon akarja fogadni az új minisztert és a következő tartalmú meghívókat bocsajtotta ki:

„Pénteken február 10-én déli 12 óra 10 perccor a bucaresti gyorsvonattal városunkba érkezik dr. Zigre Miklós kultuszminiszter. Tekintettel ar-

„Azok, akik a vacsorán részt akarnak venni, szándékukat sziveskedjenek a város polgármesteri hivatalában bejelenteni. Jelentkezni lehet akár levélben, akár személyesen, akár telefonon. A nők levélben, akár személyesen, akár telefonon. A nők vendégeket kérjük, hogy feleségüktől jelenjenek meg a hölgyek látogatási ruhában jelenjenek meg”.

Biharmegye üdvözlő távirata Calinescu helyettes-miniszterelnökhöz és dr Zigre Miklós kultuszminiszterhez

Nagyvárad. Saját tud. Az új kormány tagjainak kinevezése és beiktatása alkalmából Georgescu ezredes, Bihar-megye prefektusa táviratban üdvözölte Calinescu helyettes miniszterelnököt, Zigre Miklós kultuszminiszter, valamint a régi és az új királyi helytartót.

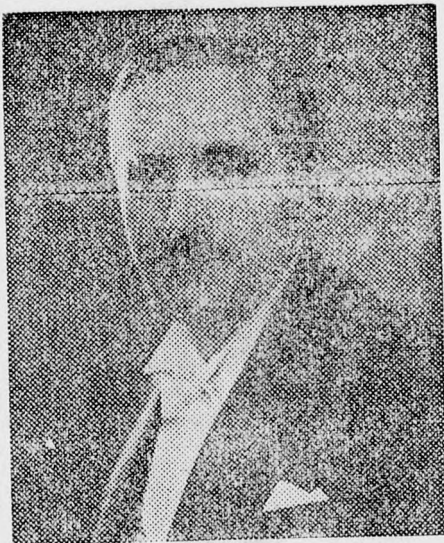
A Calinescu helyettes miniszterelnöknek küldött távirat teljes szövege a következő volt:

„Aból az alkalomból, hogy ezzel a kiváló tisztséggel tüntették ki Nagyméltóságodat, Bihar-megye lakói megújítják Nagyméltóságod iránt érzett csodálatukat és hűségüket. Georgescu ezredes, Bihar-megye prefektusa.

Dr. Zigre Miklós kultuszminiszternek a következő táviratot küldte Georgescu prefektus:

„Fogadja Nagyméltóságod Bihar-megye lakosainak a legmelegebb és legőszintébb jókívánságait, amelyeket általam tolmácsolnak abból az alkalomból, hogy Nagyméltóságodat ezzel a magas tisztséggel bízták meg. Biztosítjuk Nagyméltóságodat hűségünkről és tiszteletünkről.

Ugy Calinescu helyettes miniszterelnök, mint Zigre Miklós kultuszminiszter választáviratban köszönték meg a jókívánságokat

Dr Zigre Miklós

ra, hogy dr. Zigre Miklós városunk szülöttje és eddigi működése is mindig Nagyváradal és Bihar-megyével volt szoros kapcsolatban reméljük, hogy az itteni hatóságok és a várad közönség jöleső kötelességét teljesíti akkor, amikor a kultuszminiszter ünnepélyes fogadtatásán résztvesz.

„Szombaton délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében fogadja a tiszteléseket Zigre miniszter. Szombat este 9 órai kezdettel társasvacsoira lesz a Casa Naționalăban”

Gyönyörűen átalakítják a kolozsvári templomot a püspökszentelésre

A vidéki résztvevők elhelyezéséről gondoskodott az előkészítőbizottság

Kolozsvár. Saját tud. Nagy napra készülődik Kolozsvár katolikus társadalmá. Vasárnap szentelik ugyanis püspökké Márton Áront, a kolozsvári parochia köztisztelőben és beesületben álló plébánosát. Tekintve, hogy a fényes és ritka ünnepség a Szent Mihály arkangyalról elnevezett főtérsi templomban lesz, amelyet ez alkalomra némi képpen be kell rendezni, a templom hatalmas csarnokában máris dolgoz kezek szorgoskodnak. Egyik sarokban pódiumokat emelnek, a másikban kerítést ácsolnak, hogy az oldalsarnokokban lévőek ne tolonghassanak át a középső csarnokba és ezzel ne zavarhassák az ünnepély magasztosságát. A templomban folyó átrendezési munkálatokkal kapcsolatban előbb dr. Kedves Andrást, a belvárosi plébánia gondnokát kerestük fel, aki sok dolgára és bökös elfoglaltságára való hivatkozással P. Jánossy Bélához, az Egyházmegye agilis főtitkárához, a püspökszentelési ünnepség rendezőbizottságának sajtószolgálati irányítójához utasít bennünket. Irodájában találjuk meg P. Jánossy Bélát, éppen abban a pillanatban, amidőn a többszáz meghívott nevére gépe diktálja. Két név között fogjuk el és kérjük meg arra, hogy lapunk számára némi felvilágosításokat adjon.

— Mit is mondhatnék? — teszi fel szinte önmagának a kérdést informátorunk és mindjárt meg is adja a feleletet — ugyanis annyi mondanivalóm lenne, hogy nem jut eszembe melyik is a legfontosabb. Talán azt tartom a legfontosabbnak, hogy a sajtó útján hívjuk fel a közönség figyelmét arra, hogy az ünnepségre oly nagy számban jelentkeztek a résztvevők és a templomban oly kevés a férőhely, hogy e miatt igen sok helylefoglalás iránti kérést nem teljesíthetünk. Az így kiszorulóknak ne vegyék ezt úgy, mintha talán mellőzni akartuk volna őket. Távolállott tőlünk ez és éppen ezért ezután kérjük őket legyenek belátással, hiszen arra a néhány száz helyre alig tudjuk elhelyezni a hatóságok fejét és azokat, akik még idejében jelentették be helyigényüket és úgy véljük, hogy jelenlétükre mulhatatlannal szükség van. Még egyszer kihangsúlyozom, semmi se sértődjön meg amiatt, ha esetleg nem tudunk hely-jegyet adni számára a templomban, ez rajtunk kívül álló okokból következett be, mert hiszen nem tudjuk a templom oldalfalait még egy méterrel sem arrébb tolni, mert ha lehetne ezt is megtennénk.

— A templom belső átrendezésével kapcsolatban felmerült az az ötlet, hogy a főoltár előtt lejáródó ünnepélyes aktust láthatóvá tesszük az oldalsarnokokban állók számára is és ebből a célból az oltár közelében lévő két pillérre, valamint a két oldal kápolna felé két-két tükröt akartunk szerelni oly módon, hogy annak segítségével az oldalsarnokokból is igen kitűnően látszott volna a szentelési ünnepség. Ezt a tervünket azonban nem vihetjük ki, mert az egész városban nem tudunk olyan nagyságú tükrölapokat találni, amelyeknek a segítségével ez megoldható lenne. Így tehát ettől el kellett tekintünk. Ugyancsak el kellett tekintünk attól is, hogy befűtsük a templomot. Ez olyan nagy költséggel járna, amit a jelenlegi viszonyok között egyházközségünk nem tudna keresztül vinni. A fűtés azonban nem okoz olyan nagy gondot, mert az oldalkápolnákból kiáramlik annyi meleg, hogy a zsufolt templomot befűtse és állandó melegben tartsa.

A vidékiek elhelyezése

A vidékiek elhelyezésére vonatkozólag kijelenté P. Jánossy Béla, hogy azt kilencvennyolc százalékban sikerült megoldani és így az a két százalék már szintén nem okoz gondot a rendezőbizottságnak.

Beszélgetésünk alatt ketten-hárman gyűlnek asztala mellé, valamennyin látszik, hogy igen fontos ügyben akarnak a főtitkárral beszélni és időfeccserlésnek veszik azt, hogy mi ezekről a kérdésekről faggatjuk P. Jánossy Bélát. Így tehát röviden búcsút veszünk a rendezési munkálatokkal elhalmozott főtitkártól és azzal a megállapítással

távozzunk, hogy egy ilyen nagy ünnepség megrendezéséhez nem elégséges a nagy apparátus, ahhoz még olyan irányító egyéniségekre is szükség van, mint akik a rendező-bizottságban helyet foglalnak. (b. a.)

Ismerkedési vacsora a Katolikus Körben

Kolozsvárról jelentik: A helybeli Katolikus Kör tiszteletbeli elnökének, Márton Áronnak püspökké szentelése alkalmából nagyszabású ismerkedési vacsorát rendez az ünnepségre érkező vidéki vendégek részvételével. Ebből az alkalomból a kör összes helyiségeit feldíszítik, hogy ezzel még ünnepélyesebbé tegyék össze-

jövetelüket. A szombaton tartandó ismerkedési est keretében tartják meg a szokásos házfel-szentelési ünnepséget is és ezt az ünnepélyes alkalmat használja föl a Kör vezetősége arra, hogy a nagyterem díszhelyén elhelyezze tiszteletbeli elnökének, a vasárnap felszentelendő püspök arcképét. A szombat esti ismerkedési vacsorával kapcsolatban egyébként a Kör vezetősége az alábbi közleményt bocsátotta ki:

Ismerkedési vacsora a Katolikus Körben február hó 11-én.

A Katolikus Kör folyó hó 11-én, szombaton este 9 órakor a püspökszentelés, ünnepségek alkalmából a Kolozsvárra érkező katolikus testvérekkel ismerkedési vacsorát rendez a díszteremben.

Fontosnak tartjuk, hogy Kolozsvár katolikus társadalmá a vidékről érkezőkkel szemben a katolikus testvéri együttérzésben jó példát mutasson. Ezért felkérjük kolozsvári testvéreinket, hogy e vacsorán minél számosabban vegyenek részt. Ez az összejövetel képezze egyben méltó megnyilvánulását annak az osztatlan tiszteletnek és ragaszkodásnak, mellyel a Kat. Kör Isten kegyelméből nyert főpásztorunk, mint a Kör egykori t. b. elnöke iránt viseltetik.

A vacsorára jelentkezni lehet f. hó 10 (péntek) este 10 óráig a kör gondnokánál, (Str. Kogălniceanu Nr. 7. emelet).

Katolikus testvéri szeretettel az Elnökség.

Bonnet külügyminiszter nagy beszédet mondott a Németországgal és Olaszországgal való megegyezésről

A francia területek épsége elleni minden kísérlet háborúra vezet. Franciaország részére nem közömbös, hogy barátságos vagy ellenséges indiai kormány áll-e Spanyolország élén. — A képviselőház bizalmat szavazott a beszédre

Párizsból jelentik: A képviselőház külpolitikai vitája során Bonnet külügyminiszter nagy beszédet mondott. Beszédében foglalkozott a Franciaországot közelebbről érintő nemzetközi kérdésekkel. — Franciaország meg akarja övni birodalmának minden talpalatnyi területét — mondotta a többek között a külügyminiszter. — Nem írhatják elő más államok a mi nagyhatalmunk célkitűzéseit. München is tanúság lehet arról, hogy Franciaország meg akar egyezni Németországgal. Minden erőfeszítést megteszünk abban az irányban is, hogy helyreállítsuk a megszakadt olasz-francia barátságot, hiszen bennünket a nyelv, a kultúra és a kiontott vér köt össze.

— Franciaország azonban — folytatta emelt hangon Bonnet — talpalatnyi területet sem ad senkinek és minden kísérlet, amely területi épségünk ellen irányul, háborúra vezet.

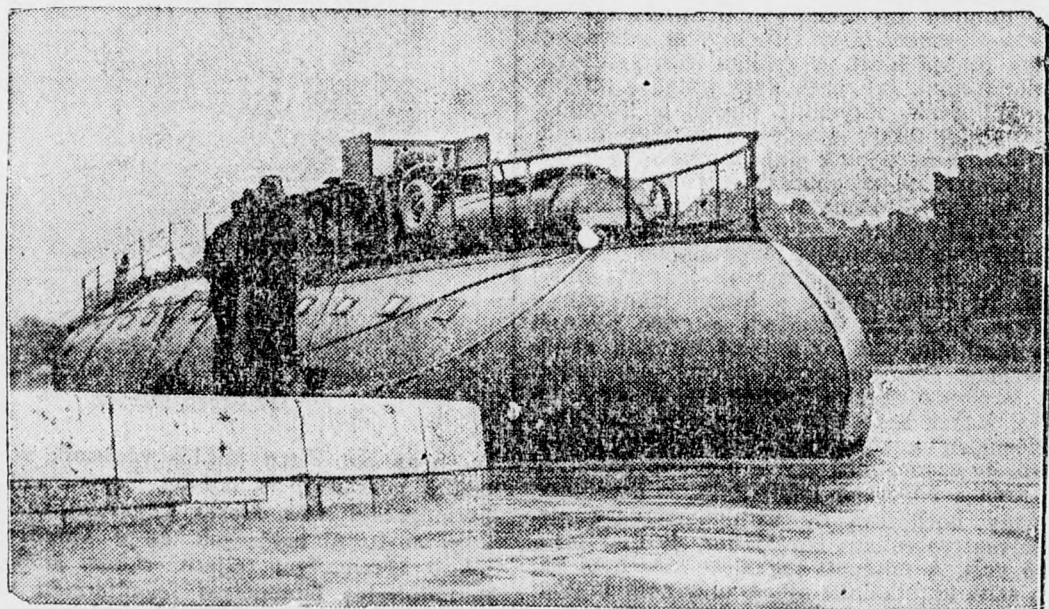
— A spanyol polgárháborúba nem avatko-

zunk bele, de nem érdektelen Franciaország számára, hogy barátságos vagy ellenséges magatartású kormány lesz Spanyolország élén, mert ezen az országon keresztül vezetnek az összekötő utak afrikai érdekeltségeink felé.

— Anglia és Franciaország együtt munkálkodik a béke megmentésén. A két ország diplomatai teljes összhangban dolgozik és a demokráta államok szövetsége senkire sem jelent fenyegetést. Az pedig, hogy egyik állam demokrata, míg a másik világnézetű, nem ok az ellenségeskedésre. Németországnak semmi oka sincs arra, hogy világnézetét más államra erőszakolja Franciaország készen van bármely pillanatban a megegyezésre.

— Vállalunk kell a háborút vagy a békét — fejezte be nagy beszédét Bonnet külügyminiszter.

A beszéd után a képviselőház bizalmat szavazott a kormányának.

Uj kis tengeralattjáró, amely egyúttal versenyhajó is. Természetesen angol találmány.

Dr Tataru Coriolan királyi helytartó kijelentései a népkisebbségi ujságírók küldöttsége előtt

Kifejtette a népkisebbségek iránti kormánypolitika alapelveit. — Megígérte az összes szerzett jogok oltalmazását

Kolozsvár. Saját tud. Hivatalának elfoglalása után dr Tataru Coriolan orvosprofesszor, a szamosi királyi helytartóság vezetője kedden délután fogadta a Romániai Kisebbségi Ujságírók Kolozsvári Csoportjának öttagú küldöttségét. A küldöttség nevében Végh József, az *Ellenzék* szerkesztője magyarul beszélt, beszédben tolmácsolta a kolozsvári kisebbségi ujságírók jókívánságait. Megemlítette Tataru professzor eddigi pályafutásának és közéleti tevékenységének kiemelkedő érdemeit s reményét fejezte ki, hogy a királyi helytartó az ő magas méltóságában is az emberszeretet elveit fogja megvalósítani s a népkisebbségi polgárok igazát is megkülönböztetés nélkül felkarolja.

Tataru Coriolan királyi helytartó magyar nyelven meleg szavakkal megköszönte az üdvözlést, aztán román nyelven különösen a népkisebbségekre nézve tett kijelentéseket. Többi között a következőket mondta:

KÉT ELŐFELTÉTEL

— Tiszteletben tartva — mondta a királyi helytartó — elsősorban azokat a követelményeket, amelyeket ránk ró a román etnikai érdekeknek az elsőbbsége, biztosíthatom a kisebbségeket teljes jóindulatomról, ami beilleszkedésüket illeti a társadalmi, gazdasági és politikai élet keretei közé tartományunk területén. Ezzel szemben két dolgot kérünk tőlük:

— 1. *Polgári fegyelmet és a rend tisztelgetését.* A rend legelső és legfőbb követelménye egy művelt országnak és az építő, tartós értékű munkának előzetes feltétele. Felelősségi és összességi érdek tehát, hogy a rendet mindenki bármilyen áldozattal és habozás nélküli erővel megőrizze.

— 2. *Másodszorban teljes lojalitást kérek a román állammal szemben.* Nem állhat fenn eredményes, állandó és becsülettel együttműködés csak olyan emberek között, akiknek tiszta a gondolatuk és nyílt a szívük.

— A kisebbségi polgároknak azonosítani kell magukat a nemzet összes törekvéseivel, hogy a mi együttműködésünk alapja a közélet minden terén a tisztességes szándék és a lélek teljes nyíltsága legyen.

— Ezért cserében biztosítom a mi kisebbségi polgártársainkat, hogy amennyiben ezt a két alapvető köteleltséget teljesítik és bizonyítékot adják, hogy azonosítják magukat a román állam állandó érdekeivel, számíthatnak az én megértésemre az állami hatóságokkal való kapcsolatukban és széleskörű jóindulatomra művelődési és gazdasági előhaladásuk terén. Hasonlóképpen biztosítom a kisebbségi polgárokat, hogy védelmemet élvezik az összes jogokkal kapcsolatban, amelyeket részükre az állam törvényei megállapítanak. A jog minden társadalmi szervezet alapja, míg a törvényesség minden egészséges rendszernek lényeges és nélkülözhetetlen velejárója.

AZ ÖSSZES SZERZETT JOGOK BIZTOSÍTÁSA

— Kijelentem tehát, — folytatta Tataru királyi helytartó, — hogy az összes szerzett jogokat az állam erejével fogom oltalmazni és minden eltérést a törvényes rendtől azonnal jóváteszek és szigorúan megtorlok.

— Törekvéseinknek ugyanezen a vonalán, hogy a kisebbségekkel való együttműködést meghitt és együttműködő alapra helyezzük, különös figyelmet fogok szentelni arra, hogy a kisebbségek illetékes képviselőivel költött megállapodások elveit a kölcsönös kiengesztelő szívélyes szellemében tettekké változtassuk.

— Ugy gondolom, nem felesleges annak hangsúlyozása, hogy ezeknek a kijelentéseknek értékét, hivatalos jellegükön kívül biztosítja a kisebbségi közvélemény előtt, elsősorban az én multam és az én életfelfogásom, amelyet eléggé ismernek. Ebben a méltóságban, ahova Őfelsége jóakarata emelt, ugyanaz az ember maradok, ugyanazokkal a megmásíthatatlan erkölcsi érzésekkel és megőrzöm meggyőződésemet az emberiségről, a méltányosságról, az igazságról és jószágról.

— Mint orvosnőm arra törekedtem, hogy felebarátaim fizikai fájdalmait gyógyítsam. Mától kezdve az én megbízatásom éppen olyan nemes lesz, de sokkal szélesebbkörű: arra fogok törekedni, hogy a tartomány társadalmi és gazdasági sebeit gyógyítsam és a tartományt az általános újjáépítés és a gyors javulás útjára vezessem.

HELYI HAZAFISÁG

— Nyilatkozatomat a helyi hazafiság hangsúlyozásával végzem, — mondta még a királyi helytartó. — Szamos tartomány a mi szűkebb hazánk. Őfelségének a bölcsessége és a királyi kormánynak tisztánlátása lehetőséget adott részünkre, hogy a nagy közigazgatási reform folytán bekövetkezett decentralizációval

A spanyol köztársasági kormány további ellenállásra határozta magát

Azana köztársasági elnök is azt a telefonüzenetet küldte, hogy még tartani kell a frontot. — Negrin köztársasági miniszterelnök állítólag megegyezett, hogy a francia kormány támogatja az ellenállást

Párizsból jelentik: A Felső Szavoyában tartózkodó Azana spanyol köztársasági elnök kedden hosszas telefonbeszélgetést folytatott úgy a még Spanyolországban levő, mint a Franciaországba menekült spanyol köztársasági vezető emberekkel.

Ha léghuzathba kerül...

Ez az úr léghuzathban áll. Ha nem dörzsöli be magát **Carmol**-al, hogy elejét vegye esetleges gripának, hűlésnek vagy idegfájdalmaknak, úgy rosszul fog járni.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meg-hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és táz ellen

Balla Borisz:

A MEGSEBZETT

A kiváló fiatal katolikus író, akinek a Niczky-növendék című regénye annakidején az irodalom nagy eseménye volt, ebben a rég várt nagyvonalú művében a kor jobb lelkeit foglalkoztató lelki nyugtalanságnak ad meglepően eredeti hangot. Hőse Stail báró, aki a lélek örök nosztalgiáitól úgy keresi a megnyugvást és a boldogságot, míg a kegyelem világságában meg nem látja az igazság egyetlen útját, míg meg nem találja a szereltem sivar kalandjai után a szentség nagy és felemelő érzését.

Révai kiadás. Ára füzve 132 lel.

összegyűjthessük erőnket az ország e szegletének felemelésére, amelyhez mindnyájunkat a gyermekkor kitörölhetetlen emlékei, az ifjúság álmái és a férfikor gyümölcsöző eszméi kötnek. Ennek a tarományának valamennyi fia, etnikai származására és vallási meggyőződésére való különbség nélkül köteles eleget tenni a magas királyi szózatnak lelkeinek egész melegével és munkás kezeinek egész erejével, hogy törekvéseinknek szent egyesítésével az országnak ezt a részét az általános megalégedés, a szorgalmas munkáskarok által elért előrehaladás és a szakadatlan fejlődés tartományává tegyük.

Nyilatkozata után dr Tataru Coriolan, királyi helytartó meghitt szorított kezét az ujságírókkal és e szavakkal búcsúzott el küldöttségüktől:

— Jöjjenek mindig bizalommal hozzám, tárt karokkal várom és biztosítom önöket, mindent elkövetek, hogy igazi békés együttélés feltételeit megteremtsem.

Azana arra kérte a vezetőket, hogy még akár milyen rövid ideig, de tartani kell a frontot. Azana egy két nap múlva kíséretével Párizsba utazik.

Perpignanból jelentik: Negrin környezetéből kiszivárgott hírek szerint hétfőn nagyfontosságú megbeszélés volt a köztársasági Spanyolország vezetői és a francia illetékes körök között. Újabb jelentések egyébként megerősítik azt a hírt, hogy Negrin nem menekült el és még mindig Katalóniában tartózkodik a francia határ közelében.

Londonból jelentik: Az *Evening News* értesülése szerint a spanyol köztársasági kormány folytatja az ellenállást. Ugyanebben az értelemben nyilatkozott a Párizsban tartózkodó Delvayo is. Delvayo egyébként azt a kijelentést tette, hogy elég, ha két napig kitaranak, mert Negrin már megállapodott a francia kormánnyal az ellenállás folytatására.

SZÉT KELL SZÖRNI AZ ELMENEKÜLT KÖZTARSASÁGI HADSEREGET!

Rómából jelentik: A félhivatalos *Giornale d'Italia* felsorolja az okokat, amelyek arra kényszerítik Olaszországot, hogy az önkénteseit továbbra is Spanyolországban tartsa. Azt a kétszáz ezer főnyi hadsereget, amely Franciaországba menekült, még nem szerelték le teljesen — írja a lap — és arra sincs semmi biztosíték, hogy nem szervezik-e az újabb ellenállást Franciaországban, éppen a spanyol nemzeti kincsek elzárásával.

Követeli a lap, hogy teljesen szórják szét a Franciaországba menekült spanyol hadsereget, te-zyék ártalmatlanná a nyughatatlan köztársasági vezetőket és adják vissza a nemzetieknek a külföldre menekített kincseket.

POLYAK ISTVAN:

RÓMAI LEVÉL

A mérnök úr protekciót keres

Róma, február hó.

A mérnök úrral a pápai kihallgatásokat intéző Anticamera Pontificia városzobájában találkoztam. Egészen véletlenül. Sohasem látam azelőtt. Valószínűleg nem is találkozom vele többet, mert messze szándékszik menni. Véletlenül húztam ki a zsebemből az útlevelemet. Ahogy észrevette, rögtön megzólított. Ő is romániai, bukovinai mérnök, német katolikus, a katolikus ifjúsági egyesületek vezetőembere. Ezt mind egy szuszra akarta elmondani románul, ami nem a legjobban sikerült neki. Beszéljünk németül — biztattam — inkább erőlködöm én egy kicsit.

Elsősorban tolmácsra volt szüksége, mert olaszul nem tud. A rendes heli kihallgatásra akart egy jegyet szerezni. Ez nem olyan nehéz. Valamiféle igazolása volt, tehát a jegyet megkapta. Eddig rendben is lett volna. De ahogy zsebreavágja a jegyet, azt mondja, hogy ő most külön, diplomáciai kihallgatásra kapott engedélyt. Mert hát őt jól ismerik itt. Már 1931-ben is járt itt világrengető nagy ügyekben.

Ho-hó, barátom, itt valami hiba van a kréta körül. Vagy megrögzött dicsekvő nagytó, vagy ügyetlen szélhámós, vagy baleknek néz engem. Hiszen láttam a közönséges kék kihallgatási jegyet. Átszálltam én is az ő vágányára, mert érdekelt az eset.

— Hová megy most? — kérdeztem. — mert elkísérhetem.

— Pompás, — mondja — éppen erre akartam kéri. Pizzardó bíborshoz megyek kihallgatásra, nagyon jó lenne, ha velem jönne és tolmácsolná olaszul a mondanivalómat.

— Talán feltaláló? — kérdeztem tovább — mert hát ezek szoktak ilyen magas helyeken kereskedni.

Nem, neki fontos, bizalmas, politikai ügye van. Nagyon hálás lenne, ha úgy mutathatna be, mint régi ismerősét. Nagyszerű — gondoltam, — még csak ez hiányzik! Induljunk. A

Toprongyosok Szent Péter sírjánál

Sokféle látogatója van a Vatikánnak. A kisebb és nagyobb szélhámósok elmaradhatatlanok az ilyen helyen, de sokra nem viszik.

Vannak azonban valóban megható jelenetek és esetek. Amikor valóban zarándokok jönnek Rómába és nem turisták, meg kéjvutatók.

Gyertyaszentelő Boldogasszony napján a Szent Péter bazilikába mentem. A káptalan a kórus-kápolnában végzi a zsolozsmát. A kápolna vasrúca előtt két tökéletesen toprongyos ember állott. Annyira rongyosak voltak, amennyire csak a mozdítandó, vagy a nagy nyomorúság tudja maszkírozni az embereket. Ilyen tökéletes rongyosságot még nem láttam.

Azután ahogy ott álltak a rács előtt! Maga ez az állás a megtesztelt bocsánatkérés volt azért, hogy be mertek jönni és ide mertek állni. Szemük tágranyilva; bozontos szakállas arcuk átszellemülve fordul a számukra oly csodálatos világ felé. Közelebb húzódom hozzájuk. Erre ők lassan hátrálnak. Nincs mit tenni. Határozottan odaleptem közéjük és karongfogtam őket, mert máskéülben elmenekültek volna előlem. En pedig akarom tudni, hogy mit rejtenek azok a rongyok, azok a csodálkozásra nyílt gyermekszemek.

Hogy mit rejtenek?

Val d'Aostaból jöttek a francia és gráci

kapun kívül 24—25 éves leány várakozott rá.

— Süzie, várj itt meg. Egy felóra mulva visszatérek. Fontos dolgunk van a „káplán úrral!” — Süzie engedelmesen bólintott.

— Az unokahugom — mondotta. — Milánóban tanul a zeneakadémián. Egyre tisztább lesz a helyzet. — gondoltam — de most már véglegesináljuk.

Menetközben a taxiban azután előadta hatalmas tervét. Az ausztriai német koncentrációs táborokból szeretne fiatalembereket, egyelőre 110-et. Uruguay-ba letelepíteni. Bellerjes gazdálkodással, öntözéssel, konzervgyárral és ehhez hasonlókkal biztatja magát.

— Pénz van. — mondotta — most már csak egy kis összeköttetés, egy kis protekció kell a dologhoz. Ezért megyünk Pizzardó bíborshoz. A kényszerítéssel sem okoz neki nehézséget. Minden készen áll, csak az uruguayi kormány és az ottani körök jóindulata kell még hozzá.

Egy káplánra is szüksége volna. Nagyon örülne, ha vállalkoznám az uruguayi utazásra. Pénz van, minden rendben van. Megígértem neki, hogy gondolkodom róla.

Pizzardó bíboros előszobájában azután gyorsan elintéződött minden. A titkárnak előadtam a mérnök úr kívánságát. Uruguay-t, a koncentrációs tábor, a telepítést, a konzervgyárat, utána pedig azt is hozzáfűtettem, hogy a mérnök úr — legalább is nekem — „tipo loscho”, gyanús. Vagy mániákus, vagy szélhámós. Egyébként semmi közöm hozzá. Ma látam először és utoljára.

A titkár nagyon kedves volt hozzá. Megdicsérte tervéért és megígérte, hogy telefonon értesíti az eredményről. Addig várjon. Am a telefonszámát nem kérdezte meg.

A kapunál elváltunk. Azonban én is megígértem neki, hogy Uruguayról gondolkozni fogok. A taxiját a Szent Péter-térre irányítottam. Ment az „unokahuga” után.

határvidékről Rómába, gyalog, huszonhat nap alatt. Önkéntelenül is a lábukra nezek. Rongyos gumicipő harisnya nélkül. Hogy mit ettek, hol aludtak? Ahogy az Isten adta. Jószi-vú falusiak, elhagyott útszéli kunyhók, vagy az országút hidjai.

Es miért jöttek? Elsősorban és főképpen azért, hogy meglássák a Szentatyát. — Oh, ha megláthatnók — mondják egyszerre és a szavaikból ki lehet érezni, hogy a huszonhatnapos úton sokszor belesóhajtották a hideg piemonti és toscanai éjszakába. Azután, ha már itt vannak, a sorsuk kerekén is szeretnének fordítani egyet.

Mert hát az egyik világháborús sebesült, okmányai vannak és három kitüntetés, a másik meg az abessziniai hadjáratot harcolta végig és két kitüntetés van. Dolgozni akarnak, még a sebesült is, amennyire bírja.

Hát náluk nincs „fascio dei combattenti” és „ufficio di collocamento” — kérdelem. — hiszen ezek a szervek pontosan és kifogástalanul működnek. Van, van de hát az apró személyi tekintetek protekció, még más egyéb is, én magamban még hozzátettem, hogy a tiszta, becsületes ügytelenségük, gyávaságuk is közrejátszott itt sem fognak ők elérni semmit. Ugyanolyan rongyosan fogják őket visszatoloncolni, mint ahogy idejöttek.

Ahogy beszélgetünk egész kis kör sereglik oda Nyugatnak is emiatt, hiszen nem szoktak ők hozzá nyomorúságuk kirakatozásá-

hoz. Köszönnék és indulnak kifelé. Néhány lírái akarok a markukba nyomni, de váltig tiltakoztak:

— Nem vagyunk mi koldusok, csak szegény emberek, — mondja az öregebbik.

Rodi szigetén nincs baj

A rodi-i fiatalambert már előbb észrevettem, amint a rongyosok közelébe igyekezett férközni. A kijáratnál azután megszólított. Bemutatkozunk egymásnak és elindultunk a terezen keresztül. A rongyosokról kérdezősködött.

— Az nem igaz, hogy falujokban nem gondoskodnának róluk. — mondja. — mert mindenki megkapja az öt megillető támogatást. — Az meglehet, azonban ezek az emberek nem hazudtak. Talán ügyetlenek, talán sorsüldözöttek, de nem csirkefogók.

Hamarosan áttér azután hazájára. Rodi szigete a Földközi-tenger gyöngye. Olyan önzéssel mondja, ahogy egy görögbe oltott olasz tudja csak mondani.

Róma hideg neki, pedig, valóságos tavaszi napsütés van. Erthető, hiszen Rodi szigetén most is fürdenek. Kabát, kalap felesleges ruhadarabok. Azonban járt ő északon is. Tudja ő, mi a hideg. Volt Hamburgban. Egyébként meggyőződéses fasiszta.

Rodi-ban nincs faji kérdés. Görögök, zsidók, törökök laknak az olaszok mellett. „Siamo tutti come fratelli” — mint a testvérek, úgy élünk egymás között. Ha ez így van. — gondoltam — akkor igazán a Földközi-tenger gyöngye ez a kis sziget, vagy talán a világ gyöngye. Hiszen nincs nyomorgó ember, van munka és kenyér és úgy szeretik egymást, mint a testvérek.

Meghalt dr. Franko Endre főszolgabíró

Biharkeresztesről jelentik: Dr. Frankó Endre, a magyarországi Bihar megye központi főszolgabírójának hosszas betegség után, 62 éves korában meghalt. Frankó Endre régi biharmegyei uricsaládból származott. Édesapja, Frankó Endre Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának is tagja volt a város kulturéletében is jelentős szerepet vitt. Dr. Frankó Endre Nagyváradon jogszakodott, majd a közigazgatási pályára lépett s a főhatalomváltás után a magyarországi Bihar megye főszolgabírójává lett. Ritkán ment haza szülővárosába, hova pedig a rokoni kötelekeken kívül meleg barátai szálak is fűzték. Legutoljára akkor járt Nagyváradon, amikor Fráter Barnabás temetésén vett részt. Ekkor már betegeskedett és egyik nagyváradit orvosral megvizsgáltatta magát. Megállapították, hogy gégerákja van. Azután hazautazott Biharkeresztesre, ahol most — hosszas szenvedéseitől váltotta meg a halál. Feleségén, Hexedius volt nagyváradit városi főszámvevőn és leányán kívül nővére, Horváth Árpádné, lapunk kiváló munkatársa és kiterjedt rekonsztruktív. Temetésének időpontjáról lapunk zárlatig nem kaptunk értesítést.

A brassói katolikus ifjúság kultúrelőadása

Brassó. Saját tud. Nagy érdeklődés mellett zajlott le az itteni katolikus ifjúság második kultúrelőadása is. A főzinnázium tornatermét teljesen megtöltötte közönség elén ott láttuk a brassói katolikusok egyházi vezetőjét dr. Péter Antal apátplébánost, a kápláni kart teljes számmal és többeket az egyházközség választmányából. Sütközött Béla megnyitó szavai után a brassói katolikus ifjúságnak egyik népszerű egyénisége Papp J. Jenő tartotta meg előadását „Egyházközségi gondok” címen, amelynek részletesebb ismertetésére még visszatérünk.

Papp J. Jenő értékes előadását lelkes eljövőkkel köszönte meg a közönség. Majd Dániel Antal dr. a katolikus ifjúság nevében bejelentette, hogy az ifjúság a Római Katolikus Népszövetség brassói tagozatának újbóli életrekelése iránt a szükséges lépéseket haladéktalanul megteszi s az újraszervezett Népszövetség keretein belül megszervezi a közösségi élet alapépitményét: a szomszédságot.

A bejelentést a közönség örömmel vette tudomásul.

A magyar újságírás nagyfejedelme

Rákosi Jenő halálának tizedik évfordulója alhalmából
írta: Biró Lajos

(Második és befejező közlemény.)

A NÉPSZÍNHÁZ IGAZGATÓJA

Rákosi azonban nem elégszik meg a színdarabírással. Neki még egy új színház is kellene. Főveti tehát az eszmét, agítál sajtóban és népgyűléseken az eszme megvalósítása érdekében, míg végre 1875-ben felépül a Népszínház, amelynek ő lesz az igazgatója. Ebben az állásban is bámulatos munkát végez. Nemcsak igazgatja a műintézetet, hanem gondoskodik jó darabokról is, amelyeknek legtöbbjét ő maga írja, vagy fordítja. Tragédiákat ír, mint amilyen Magdolna s a nemzeti nagyság ragyogó napjait idéző Endre és Johanna. Ir népszínműveket, mint amilyen a Budavár megvétele s Éjjel az erdőn stb., ír vigjátékokat, mint amilyen az Ida, Szélháziak stb., ír egy sereg operette-librettót, mint a Titilla hadnagy, Tempefői, Világ szép asszony Marica, A négy király stb. Lefordítja a legkitünőbb, ma már klaszszikusnak nevezett operetteket, mint amilyen Planquette Róbert A Kornevillei harangok stb. Emberfölötti munkával egy évtized alatt elhódítja a német színház és a zengerajok közönségét kitűnő műsorával és olyan művészekkel, mint Csepreghy Ferenc, Blaha Lujza stb. Amint egyik méltatója írta róla: „Arannyá vált minden, amihez nyult; tenyerén hordozta a szerencse, — nyomában járt a siker, de boldogulásának s emelkedésének igazi rugója tettekhez szokott akaraterejében s gyakorlati eszének komoly és józan munkásságában rejlett“.

MEGALAPÍTTA A „BUDAPESTI HIRLAP“-OT

A Népszínház felvirágoztatása után, 1881 május havában, megalapítja a Budapesti Hírlapot, amellyel új lendületet ad a magyar újságírásnak. Ebben a lapban közölte A legnagyobb boldond című regényét, amely egyik legszebb, leglélegbemarkolóbb darabja a magyar regényírásnak. Lapja hatalommá vált az országban. Pártokat nem szolgált, hanem csak egyetlen programja volt: Mindent a nemzetért. Ezért dolgozott Rákosi Jenő s ezért dolgoztak a köréje csoportosult munkatársak. A Budapesti Hírlap minden sora Rákosi Jenő szellemét sugározta. Méltán irhatta Rákosi Jenőről a lap 25 éves jubileumi számában Csajthay Ferenc, az akkori felelős szerkesztő: „A Budapesti Hírlap maga Rákosi Jenő, az író, a költő, a kritikus, a politikus, a publicista Rákosi Jenő. A s ő lelkének egy sugára, inspirációra e lap minden megnyilatkozása, még akkor is, ha nem az ő tollából jön... A magyar modern újságírás megteremtője e művészetnek olyan tetőpontján, hogy alig van magyar újságíró, aki ne tartaná példaképének, aki ne vallaná magát tanítványának“.

Rákosi Jenő nagysága a legmagasabbra késő öregségében emelkedett. Az összeomlás és forradalomnak özönvizében, a gyűlölködés általános káoszában, mint egy magános szikla emelkedett ki. A gyűlölet hullámai hiába ostromolták, ment előre a maga útján, hirdette a megértés, a társadalmi osztályok egyetértésének megváltó erejét. Agg korában megvált lapjától és más politikai lapokban hirdette igazságait csodálatos frisséggel és korát meghazudtoló harci erővel.

„Belőttem a harcha, lövöldöztem a saját puskaoromból, legjobb hitem és legjobb tudásom szerint, érte se rangot, se zsákmányt, se zsoldot nem kértem és sohasem jártam ott, ahol az emberek ezekért a nekik nagyon kívánatos dolgokért verekedtek. És így mentem végig az életem és az emberek megbecsültek és én tisztességgel megtudtam élni munkámból mind a mai napig“. Ezeket a sorokat írta Rákosi Jenő halála előtt két évvel, amikor életének nyolcvanegyedik évét betöltötte.

NEMES JÓ SZÍVE

Valóban úgy is van, amint írta. Szorgalmas, becsületes munkájából nemcsak megtudott élni, de nemes szívének melegeit kiárasztotta fivéreire, testvéreire, akiket felnevelt, akiknek kenyeret biztosított. A fiúi szeretet haláljával gyámolította szüleit gondterhes napjaikban. De nemcsak azokat zárta melegei ösbozó nagy szívébe, akiket hozzá

a vérségi kötelékek kapcsolnak, de felfedezett minden valamire való tehetséget, akiben írói vénát és művészi hajlamot vett észre. A többek között a világháború folyamán ő fedezte fel az ifjú óriások közül Gyóni Gézát, a tragikus véget ért lánylelkű költőt, kinek dalait, mint a harcok esalogányának hüvös-bájós zengését, úgy hallgatta az életéért küzdő nemzet.

AZ IRODALOM ÉS KÖZMŰVELŐDÉS MINDENESE

A XIX. század első évtizedeiben Fáy András, a nagy meseíró, a „haza mindenes“ névvel tisztelték meg kortársai, mert az írók nála jöttek össze tervek szöni, közérdekű kérdéseket megvitatni. Nagyszerű tervekkel Fáy vetett fel, életrevaló eszméket, mint az első takarékpénztár létesítése s a növevelés kérdése, ő valósított meg. Ha Fáy András közhasznú munkálkodásával a „haza mindenes“ megtisztult nevet vívta ki magának, akkor Rákosi Jenőt is méltán megilleti „az irodalom és közművelődés mindenes“ megtisztelt

Szakadatlan munka a Katolikus Népszövetség bányási tagozatában

Két helyi közgyűlés. — Medves községben templomépítés. Beszámoló Deitán

Temesvár. Saját tud. A Katolikus Népszövetség temesvári egyházmegyei tagozatának két helyi tagozata tartotta most évi közgyűlését. Mindkét helyen, Medvesen és Dettán ünnepélyes formában, a nagy számban megjelent tagok lelkese-dése mellett ment végbe a közgyűlés.

Medvesen a Katolikus Népszövetség egyházmegyei központja részéről Fodor József hittanár, főtitkár és Berényi Gizella egyházközségi nővér jelentek meg. Fodor József szentmisét és szentbeszédet mondott a medvesi imaházban — a templom még épülőfélben van.

A keresztény katolikus megújulás — mondotta többek között Fodor József — a jelen időkben inkább a felsőbb néposztálynál, illetve szellemi vezetőknél észlelhető, akik belátták, hogy a szabados liberalizmus nem váltotta be azokat az ígéreket, amelyekkel évekig altatták a válogat. S a Katolikus Népszövetség most céljait tűzte ki, a falvak népét is vallási életében megújítani.

A szentmise után rendezett menetben vonultak fel a tagok a közgyűlésre. Ima után ünnepélyt tartottak, majd Kiss György elnök terjesztette be a munkajelentést és köszönetet mondott a Katolikus Népszövetség egyházmegyei központi elnökségének azért az áldozatkészségért, amellyel az elmúlt esztendőben a medvesi helyi tagozatot támogatta. A pénztári jelentésből kitért, hogy a rendezvények jóvedelmét a medvesiek épülő templomukra és részben jótékony célra fordították. A tisztujtó során elnöknek Szügyi Istvánt választották meg, alenök lett Sörös János, titkár Sziogyártó Máté, pénztáros Szomszéd András, ellenőrök Rác János és Marton Ferenc, a választmány tagjai: Kiss György,

elnevezés, mert az utolsó félszázadban nem volt irodalmi, kulturális, művészeti megmozdulás, amelyben tevékeny, irányító szerepet ne játszott volna. Éjnek idején írta szebbnél-szebb színdarabjait, fordította Shakespeare, görög klasszikusokat, írt ezernyi meg ezernyi levelet, teméntelen sok cikket, tudott felfedezni írókat, művészeket és ha kellett: megbírálni újonnan írt műveket. Tudott időt szakítani, hogy kulturális intézmények érdekében személyesen fáradozzék, lapját, munkáját, személyes fáradságát soha sem vonva meg a közcélaktól. Ilyen titáni munkát csak egy olyan Istenben hívő, vallásos lélek fejthetett ki, mint amilyen Rákosi Jenő volt.

Ennek a nemesszívű, nagy léleknek is meg kellett érnie, hogy a nyomorult és szerencsétlen vörös uralom alatt egyik börtönből a másikba hurcolták. Ő ezeket a szenvedéseket békével tűrte. Fogolytársait mesével, történeteivel, bölcsességével vigasztalta. Mindez pedig történt oly pályafutás után, mely alatt magyar nemességet, akadémiai és főrendiházi tagságot kapott.

A vörös uralom, mint valami rossz álom, hamar szétfoszlott, Rákosi Jenő pedig patriarchakorával mind nagyobbra és nagyobbra nőtt nemzete szemében, míg végre aztán nemzetétől megkoszoruzva, az ország több városának díszpolgári oklevelével felékesítve, tíz évvel ezelőtt beköltözött az örök halhatatlanságba. Amint akkor írták a lapok: Vele kidőlt a viharezdet hatalmas tölgly a magyar erdőben; kidőlt sivatagban járó fájának vezérlő tűzszlopa; vele elköltözött a verhetetlen hitű vigasztaló, eltávozott az áldott kincs-szóró, a szeretetével mindent átölelő napsugaras nagy lélek, de emlékét a legjobbak szívében híven őrzik a halhatatlan magyar Génusz.

Stámpár András, Fekete Mihály, Rakonczai Mihály, Varga István, Szabó József, Zámbo István, Rác József, Szikora József, ifj. Varga István, Kotrocó József, Gerán Károly, legifj. Kotrocó András és Kotrocó István.

A dettai helyi tagozat közgyűlését Büchler Márton elnök nyitotta meg. Heintschel Ernő kaplán lelkes beszédben szólott a katolikus akció célkitűzéseiről a katolikus népszövetségi munka keretében. Farkas Imre az évi jelentést, Borsos Szabó Ella a leánytagozat és Baumgartner Ferenc a fiucsoport működését ismertette, Eilhardt Mária pénztári jelentését terjesztette be. A közgyűlés Büchler Márton választotta meg újra elnöknek, alelnök lett Baumgartner Ferenc, titkár Farkas Imre, pénztáros Eilhardt Mária, ellenőrök Büchl Antal, Jäger Margit, Iván Pál, Magyar Béla. A választmány tagjai Benke István, Egri István, Bogyis Mihályné, Martínez Pál, Pálkovács Istvánné, Trabajkó Istvánné, Oláh István, Nádudvari János.

A Katolikus Népszövetség bányási központja részéről Schronk Vilma egyházközségi nővér vett részt a közgyűlésen és köszönetet mondott a dettai tagozat vezetőségének munkásságáért. Ismertette ezután a katolikus népszövetségi munka célját: „Visezza Krisztust a keresztény családba, a társadalomba és népi közösségünk életébe“. Ne féljünk az áldozatoktól és a kitartó munkától, mert csak ezeknek segítségével tudjuk célunkat megvalósítani.

Ünnepély következett, amelyen közreműködtek: Szőlősi Teréz, Trabajkó Anna, Bogyis Mária, Pálkovács Ilus, Deér Pál, Néző Anna és Filip Ilona.

Büchler Márton elnök zárószavaival és a pápai himnusz elneklésével ért véget a közgyűlés.

A Katolikus Népszövetség temesvári egyházmegyei központja szakadatlan és céltudatos munkát fejt ki a városban és a vidéken egyaránt. Egymásután virulnak fel a vidéki helyi tagozatok, amelyeket a bányási központ vezetősége szüntelen gondoz. Martzy Mihály tanár, bányási központi elnök gondoskodása és főként Fodor József főtitkár fáradhatatlan tevékenysége és falutogatósa meg is hozzák a kívánt eredményt, amit az említett két beszámoló gyűlés is szépen visszatükrözött.

A nagyváradi mozgóképszínházak mősora:

APOLÓ: HAZUGSÁG, ASSZONY A NEVED.
DORIAN: KÉT ÁRVA.
CORSO: NÁPOLYI CSÓKOS ÉJSZAKA.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

FL/PIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

KEDDEN ÉS PÉNTEKEN TARTJA FOGADÓ-ÓRÁIT TATARU CORIOLAN DR., SZAMOS-TARTOMÁNY UJ KIRÁLYI HELYTARTÓJA. Tataru Coriolan dr., Szamos megye új királyi helytartója kedden és pénteken tartja fogadó-óráit a közönség részére déli 12—1 óra között. Kihallgatást igénylőknek előzetesen a kabinetfőnöknek kell bejelenteni szándékukat, egyben a kihallgatás célját is közölniük kell.

NEM KELL BEJELENTENI A CSELEDEKET Bucurestiből jelentik: Illetékes helyről a közönség tudomására hozzák, hogy a rendőrségi bejelentések során a bejelentő lapokon nem kell feltüntetni a szolgálatukban lévő személyzetet.

A SZATMÁRI PREFEKTUS HUSZTON PCHALA TÁBORNOKKAL FOLYTATOTT MEGBESZÉLÉST. Saját tud. Coman Simion ezredes, vármegyei prefektus kedden reggel gépkocsival Husztra utazott. A prefektus Kárpátalja fővárosában Prchala tábornokkal folytatott megbeszéléseket és az esti órákban tért vissza Szatmárra.

A személyazonossági igazolványok kiállítására Nagyváradon. A személyazonossági igazolványokért való jelentkezések sorrendje: E—F betűsök február 10—15. között, G 16—18 között, H 20—23 között.

Tizenegy csikmezei tisztviselőt helyeztek át a gyulafehérvári királyi helytartósághoz. Csík szerezda. Saját tud. A királyi szektartóságok felállításával kapcsolatosan nagyobb személyi változások történtek a megyei közigazgatásban. Tizenegy tisztviselőt helyeztek át a gyulafehérvári királyi helytartósághoz. Már ez a tekintélyes szám is mutatja, mennyi kiválóan képzett és kitűnő tisztviselője volt a megyének, akikre a helytartóságnak feltétlenül szüksége volt. Ez a legnagyobb tisztviselői létszám, amely egyetlen megyéből kikerült. Dr. Opetea Aurél volt alezredes, közigazgatási felügyelővé nevezték ki. A tisztviselők közül Molnár József főjegyző, Imets Akos közigazgatási osztályfőnök, Munteanu Ioan, dr. Duca Dimitrie, Opris Ioan tisztviselők és Ilie Maria, Grecu Minerva tisztviselőnők és két hivatali szolgáló került át helyezésre, úgy hogy a csikmezei központi közigazgatás jelenleg tizenöt tisztviselővel és alkalmazottal dolgozik Victor Mihail ezredes-megyeifőnök és Benkes Benjámín főszámvevő, szolgálati főnök vezetésével. A közigazgatás ügy- és vagyonkezelése a legutóbb megtartott ilyen természetű vizsgálat alkalmával tett megállapítások szerint, mintaszerű.

ÖTEZER CSALÁDOT ÜZÖTT EL OTTHONÁBÓL AZ ÁRVIZ AMERIKÁBAN. Washingtonból jelentik: A Vörös Kereszt ki- rendeltsége megállapították, hogy Kentucky, Ohio, Virginia és Tennessee államokban a leg- utóbbi áradások folytán több mint ötezer család maradt fedél nélkül. Az árviz áldozatainak elhelyezéséről a legnagyobb lelkiismeretessé- gel gondoskodtak a hatóságok és a jótékony egyesületek.

Temetések. Körber Antal karmester 48 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése csütör- tőken délelőtt 11 órakor lesz a Haller-kápolná- ból. — Özv. Cauzi Ferencné szül. Orenics Maria 86 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön dél- után 5 órakor lesz a Doina-utca 9. számú gya- sz- háztól. (Erdélyi „Concordia”.)

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.

Ara a pénz előzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkeres-

kedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!

LEGSZEBB CSALÁDI EMLÉKKÖNYV!

FELHÁBORÍTÓ BÜNTÉNYT LEPLE- ZETT LE A FŐVÁROSI RENDŐRSÉG. Bu- curesti. Saját tud. Kedden a bucuresti Str. Transilvania utca lakói arra lettek figyelme- sek, hogy a 23. szám alatti házból sűrű füst száll fel. Feljelentést tettek és a házóság be- hatolt a lakásba. Tele volt füsttel az egész ház, aminek kiszellőztetése után az egyik szoba közepén egy kis székhez kötözve, begyömösztől szájjal és bekötött szemmel egy hatéves leány- ka ült eszméletlenül. Megállapították, hogy a gyermek anyja, *Effi Paunescu* akarta őt el- pusztítani, mert zavarta éjszakai életében. Se- gítségére volt ebben a szörnyű tettben a gyer- mek nagyanyja, egy ismert koldusasszony, akit akkor tartóztatott le a rendőrség, mikor hazajött meggyőződni, hogy a kályha- és mang- gál-füst megtették-e hatásukat? Letartóztatták az anyát is. A leányka életben maradt.

Csik megye területén tilos az engedély nélkül fényképezés még amatőrök részére is. Csík sze- reda. Saját tud. A brassói ötödik hadtest paranc- snokságának legutóbb kiadott rendelkezése szerin- tilos, előzetes engedély nélkül, a megye területén fényképfelvételeket csinálni. Ez vonatkozik nem- csak a hivatások, hanem az amatőr fényképezőkre is. Az engedélyt megfelelő okiratok alapján a hadtestparancsnokság adja meg és azt látta- mozás végett be kell mutatni a megyefőnöknek is.

Rosszullét ellen a Diana sósborszesz bedörzsölés.

Befejeződött a Nagyváradon élő külföldiek iratainak felülvizsgálata. Nagyvárad. Saját tud. A munkaügyi inspektorátus most fejezte be az állandó tartózkodási engedéllyel bíró külföldi állampolgárok évenkénti ellenőrzését. A bizott- ság Mudura János munkaügyi inspektor és Fodor Lőrinc rendőrkezes elnöklése mellett több, mint négyszáz Nagyváradon tartózkodó külföldi állampolgár helyzetét vizsgálta felül. Tartózkodási engedélyt további egy évre a bi- zottság csupán azoknak hosszabbította meg, akik a belügy, illetve a munkaügyi miniszte- rium rendelkezéseinek megfeleltek. Azok a kül- földi állampolgárok, akiknek tartózkodási enge- délyét a bizottság nem hosszabbította meg, záros határidőn belül kötelezettek lesznek az ország területét elhagyni.

EGY CERUZA MEGÖLTE ILIE RADU- LESCU KISLEANYÁT. Bucuresti. Saját tud. A Porunca Vremii című fővárosi lap igazgatójá- nak, Ilie Radulescunak két évvel ezelő kislánya tragikus körülmények között halt meg kedden. Egy ceruzával a kezében futkosott a lakásban a gyermek. Játék közben elesett s a ceruza he- gye a szemébe fúródott. Az agy megsérülése kö- vetkeztében meghalt a gyermek.

LEÁNY TANONCISKOLÁT ÁLLITANAK FEL NAGYBÁNYÁN. Saját tud. A város veze- tősége elhatározta, hogy a fiu tanonciskola mel- lett leány tanonciskolát is felállít. Eddig ugyanis a leányok számára nem volt tanonc- iskola Nagybanán. Az intézmény felállítását már nem lehet tovább halogatni, mivel a leány-tanoncok száma az utóbbi hónapokban kilencvenre emelkedett.

Budapest csapata nyerte a román és magyar főváros közötti ping-pongyversenyt. Bucuresti. Sa- ját tud. Kedden este a Bucuresti—Budapest ping-pong mérkőzés, amelyen az előkelő közön- ség között Bárdossy magyar követ is jelen volt Budapest győzelmével végződött 5:2 arányban. A budapesti csapat megnyerte győzelmével a ro- mán sportszövetség plakettjét

* A női betegségek gyógykezelésén a ter- mézetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran al- kalmazzák, mert reggel éhgyomorral egy pohar- ral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó, hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

Feljegyzések

Ujra igazuk lett azoknak, kik javíthatat- lanul kételkednek a nagy szavak értékében és a vezetőkben, kik előszeretettel élnek a nagy szavak hatásával.

Hányszor hallottuk és olvastuk az utolsó időkben, hogy Kataloniát utolsó emberig ve- deni fogja a köztársasági hadsereg? Csak né- hány napja még annak, hogy Negrin, a mi- niszterelnök, Del Vayo, a külügyminiszter és az esztelen ellenállás többi vezére utolsó le- heletükről beszéltek, mellyel védeni fogják veszendő művüket. Most pedig baráti francia táviratok jelentik, hogy a barcelonai kor- mány valamennyi tagja amerikai gyártmá- nyu, pazar autókön állépte a francia határt és a diplomáciai uttlevelek biztos védelme alá helyezték magukat valamennyien.

A tömeg pedig, mely lángra gyűlt a nagy szavak tüzeitől, ott maradt védtelenül és kiszolgáltatottan a győzedelmes ellenfél ágyúinak tüzeiben. Az országút két árka szü- nültig megtelt löfegyverekkel, golyószórók- kal, pisztolyokkal, miket odavetettek a ma- gukra hagyott katonák, hogy fegyvertelenül átélhessék melőbb a francia határt. De ez csak lassan megy: ők sokan vannak és a fel- tételek is nagyon szigorúak. Őket mustrálják sokféle szempont szerint, melyek között min- den szóhoz jut, csak egyedül az nem, hogy szívesen és önkéntesen vettek-e részt abban a hadjáratban, mely végül is ilyen csúfosan elvesztett s mennyire felelősek azért, ami ve- lük történt.

Mindaz többnyire így szokott lenni s ezért szinte természetnek látszik. Pedig nem is egészen természetes.

A hajók életében például másképpen van ez. A kapitány itt is a legszebb és a leg- kimagaslóbb helyen áll, ahonnan messze el- lát. Nem látóul szemet lent a hajó gyomrá- ban a kazánok tüzes poklában, gépeket sem olajoz és az ágyukat sem ő szolgálja ki, ha a hajó hadi célok szolgálatában áll. Akár személyszállító vagy éppen egyszerű teher- gőzösről, akár ágyútoronyos büszke páncélos- ról van azonban szó, ha sülljedni kezd a ha- jó, az utolsó ember, aki elhagyja a veszen- dő roncsot, — a hajóskapitány!

Elhagyja, ha marad reá ideje. Mivelhogy azonban a hajókat éppen olyan hirtelenül és váratlanul szokta elnyelni a tenger végtelen árja, ahogyan az áradó idő elnyeli azokat a politikai kalandokat, melyek a nagy szavak mámorából élnek, — a hajóskapitányok rendszerint abban az iszonyatos víztőlcsér- ben lelik halálukat, melyek a hajók elmul- sát jelentik az égneik.

A hajók életében így lesznek az elsőkből valóban az utolsók, a szó szép és nemes ér- telmében; ezért néz mindenki csodálattal és tisztelettel fel a hajóhidra és ezért élvez ak- kora tekintélyt a hajók parancsnoka akkor is, amikor csupa derű körülötte az élet és csupa nyugalom messze a láthatárig a ten- ger.

Pedig ezek a hajósok is emberek: egy- szerű, többnyire hallgatag polgárok, kiket asszony és gyermekek várnak a távoli por- ton. Miért halnak meg mégis némán és moz- dulatlanul a kötelesség magas polcán, holott erről sohasem beszélnek előbb és sohasem biztatják előzetesen azokat, kik rájuk bízzák életüket?

Bonyolult kérdés, melyen nehéz az et- igazodás. Az egyik oldalon egyszerű, de oly- kor veszélyes élethivatás, a másikon nagy jelszavak, a harc folytatása, sít. Döntés he- lyett tehát elégedjünk meg annyival, hogy egyelőre a kereskedelmi hajózásnak egy-egy szép példánya komolyabb emberi jelenség, mint a leglázasabb vörös forradalom.

(Skin)

Zürichi zárlat, Párizs 11.69 félé, London 20.69 egyenlő, Newyork 441.75, Brüsszel 74.65, Milánó 23.25, Amszterdam 238.30, Berlin 177.15, Szofia 540, Prága 15.15, Varsó 83.65, Belgrád 10, Bucaresti 337.

Fizetik Szatmáron a rokkant-nyugdíjakat. Saját tud. A pénzügyigazgatóság hivatalos jelentésben hozta az érdekeltek tudomására, hogy a pénzügyminiszterium rendelete alapján csütörtökön és pénteken folyósítja a rokkantsági nyugdíjakat. A fizetés csak abban az esetben történik meg, ha a nyugdíjasok előzőleg igazolják azt, hogy életben vannak.

A katonai bíróság felmentette dr Gruber Ernő nagybányai minorita házfőnököt. Saj. tud. Junius 8-án a giródtótfalusi csendőrség jegyzőkönyvet vett fel a római katolikus egyházközséget gondozó minorita rend nagybányai házfőnöke: dr Gruber Ernő ellen, mert a nemzeti ünnep alkalmával a templomra nem tűzték ki a nemzeti lobogót. A most megtartott hadbíróági tárgyaláson dr Gruber Ernő védelmében dr Pop Ionel nagybányai ügyvéd kifejtette, hogy a törvény az egyházközségekre nézve nem teszi kötelezővé a templomok fellobogozását. Ezért tehát kérte védeni felmentését, mert dr Gruber Ernő nem vétett az állam tekintélye ellen. A hadbíróág magáévá tette a védő érvelését és dr Gruber Ernőt felmentette a vád és következményei alól.

MEGBOKROSODT LOVAK ÁROKBA FORDÍTOTTAK A FALUZÓ SZINÉSZEK SZEKERÉT. Erdőszentgyörgyről jelentik: Székely Sándor faluzó magyar színészlátat megrendítő szerencsétlenség érte a kükküllömenti országúton. A társulat tagjai öt díszletekkel és egyéb színpadi kellékekkel megrakott kocsin igyekeztek Etédre Erdőszentgyörgy felé. Utközben a lovak, eddig még ismeretlen okokból megbokrosodtak, majd rövid vágatás után az árokba fordították a szekereket. Baróthy Jenő jellemzési nézői sérüléseket szenvedett, Székely Daniella és Szalay Sándor a lábát törte. Baróthyt a marosvásárhelyi, két társát az aradi kórházba szállították. Természetesen a díszletek is alaposan megrongálódtak.

Letartóztatták, mert lopott vasat akart eladni. Lugosról jelentik: Laurian György harminchatéves kricsói lakos a nándorhegyi vasműveknél dolgozott mint munkás s állandóan lopkodta a nyersvasat. A napokban a csendőrség tetten érte, amint éppen harminchat kiló vasat akart eladni Guliga Constantin gavosdiai kovácsnak. A munkás kihallgatásakor bevallotta, hogy összesen mintegy négyszáz kilogram vasat lopott el. Lauriant átadták a lugosi ügyészségnek.

Ellítették a foglalás alkalmával lévőldöző végrehajtót. Csikszereza. Saját tud. N. Gheorghescu csikszerezi csekezdőmunkosi állami idővégrehajtó megjelent Guzdán János gazdálkodónál és foglalni akart. Ekkor Guzdán igazolta, hogy adóval nem tartozik, még hátraléka sincs. Guzdán ezen ártatlan kijelentése olyan dühbe gurította az élénk vérmérsékletű adóisztviselet, hogy elővéve revolvérét, többször a levegőbe lött és becsületsértő szavakkal szidalmazta a gazdálkodót s amikor ez sem hozta ki a sodrából Guzdánt, torkon ragadta és fojtogatni kezdte. A törvényszéken azonnal védekezett, hogy nem hivatalosan „járt el”. Ennek ellenére a bíróság ötnapi elzárásra és ezer lei pénzbüntetésre ítélte.

Adomány. N. N. Nagyvárad, 100 leit küldött széles Andrásné részére. Eljuttattuk.

Cronin:

Ezt látják a csillagok...

A világhírű szerzőnek ez a főmunkája az angol bányavidéken játszódik le. Mély és meghatározó emberi sorsok sokasága adja meg az általános világbirodalom tökéletes körképét. Ritkán látott be valaki annyira a hatalmas birodalom belső válságainak titkaiba, mint Cronin, aki a változó földi sorsokat a változatlanul örök csillagok fényénél mutatja be. — Cronin embereket alkot; embereinek sorsa valóság, minden tettük mély szükségességből ered és ezért, életük az egész emberiség títikus vonásait tükrözi. Humor és tragikum váltogatják egymást könyvében és ért hozzá, hogy mindkettőből tökéletesen nyújtson.

A könyv ára füzve 314 lei, kötve 414 lei.

Halálosvégű munkástragédia a madéfalvi vasúti fűtőházban. Halálosvégű szerencsétlenség történt a madéfalvi vasúti fűtőházban. Putan Ádám negyvenéves műhelyalkalmazottra rázuhant egy hatalmas és nehéz emelődaru. A szerencsétlen ember zörnyethalt. A halálosvégű szerencsétlenség ügyében a hatóságok vizsgálatot indítottak és megállapították, hogy Putan Ádám haláláért senkit sem terhel felelősség.

Katonai jelntkezések Nagyváradon. Tartalékos tisztek a következő sorrendben jelentkeznek: O betűsök február 10-én, P, Q 10,11 és 13, R 14, 15, S 16, 17, 18, T 20, 21, U 22, V 23,24, Z betűsök február 25-én. — Legénységi állományban levő tartalékosok jelentkezése: Február 8-án az 1922. évfolyambeliek A—Z-ig, 9-én 1921, 10-én az 1920, 11-én az 1919, 13-án az 1918, 14-én az 1917, február 15-én az 1916. évfolyambeliek A—Z-ig.

Elfogtak egy év óta bujkáló katonaszökevényt. Csikszereza. Saját tud. Preda Ignác csikszerezi szarmazású 22 éves legény tényleges katonai szolgálatra annakidején a 39. gyalogezredhez vonult be. Mult év husvétjára szabadságot kapott és többet nem is tért vissza ezredéhez. Természetesen körözni kezdték, azonban a legény elbujdosott, úgy hogy a csendőrségnek nem sikerült elfognia. Néhány nappal ezelőtt teljesen lerongyolódva, kiéhezve belopózkodott a faluba, azonban a csendőrségnek valaki elárulta és letartóztatták. Átadták a brassói hadbíróágnak.

Eladta a lefoglalt fűrészarút a fakereskedő, három hónapra és ötezer leire büntették. Csikszereza. Saját tudósióntól. Hullberger Manó volt gyimes-palánkai fakereskedőnél adótarozásba lefoglaltak négy vasuti kocsi fűrészarút, melyet a tulajdonos fakereskedő őrizetében hagytak. A kereskedő eladta a lefoglalt árut, úgy hogy amikor árverés megtartására került volna sor, azokat nem találták meg. A törvényszék háromhavi elzárásra és ötezer lei pénzbüntetésre ítélte a fakereskedőt, enyhítő körülménynek véve, hogy időközben adótarozását rendezte.

Fényesen sikerült az NSE farsangi estélye

Nagyvárad. Saját tud. Az Ujságíró Klub helyiségeiben rendezte meg ez évben szokásos bál estélyét a Nagyvárad Sportegylet. A nagymultu egyület az alkalommal nemcsak hű maradt hagyományaihoz, hanem oly szerencsésen kibővítette a keresztény magyarságot összefogó körét, amint azt a mai viszonyok megkívánják. Ez a farsangi est valóságos élményszámba ment azok számára, akik mint résztvevők vagy nézők végigélvezhették a keddi esti NSE-estélyt, melyen felvonult a bisharmegyei és nagyvárad kerestény magyar társadalom színe-java. Finom tónus, előkelő elegancia és tökéletes uriaság uralkodott az egész estén át és az ujságíró Klub modern festői falai is csodálkozva szemlélhették a régi uribálak hangulatának visszatérését.

Az estély feltüzenegetés után kezdődött, mikorra már elegáns estélyi ruhákban felvonult a közönség. Annyi sok szép aesezony, kedves újdé lány, s a férfítársaság annyit kintő alakja jött el ebbe a bálba, hogy a résztvevőkrl pontos névsort összeállítani lehetetlenül nehéz volt határos. A helyi hatóságok képviselőitében ott láttuk dr Chirila Augustin polgármestert és dr Gherman Victor alpolgármestert, akik a legjobb hangulathat szórakoztak el a késő éjjeli órákig.

A fényes hálistélyt egyébként dr Roszkopf Béla főorvos nyitotta meg, aki előbb román, azután magyar beszédben üdvözölte a vendégeket és éltette II. Károly királyt. Ezután huzsonhat pár nyitótáncra következett, akik francia négyessel vezették be az estélyt. Nyitó párok a következők voltak:

Dr Verzar Istvánné és dr Szirmay Kálmán, dr Roszkopf Béláné és dr Roszkopf Béla, Varga Lászlóné és Kádár József, Patrubby Miklós és neje, dr Kalas László és neje, dr Dévald László és neje, dr Lintner Béla és neje, Haász Aranka és dr Ulfert József, Szakács Ferencné és dr Koller László, Mándy Pálné és Barla Dezső, Barla Dezsőné és Vámos Pál, Andrassy György és neje, Soltész Ica és dr Albu Béla, Völgyi Magda és ifj. Nagy Sándor, Andrassy Marica és Schramm Vilmos, Derzy Gabi és dr Sarkady Sándor, Kiss Mancsi és dr Lammel Antal, Konrad Zsófi és dr Henter Kálmán, Székely Lidia és Arvay Tibor, Fischer Bozso és Bozsák Mihály, Kegyes Klári és Sály József, Fodor Klára és Bordás László, Palczér Ili és Bányay Zoltán, Kalmár Margit és Fodor Ödön, Andrassy Kató és Bach Sándor, Kenéz Olga és Szekeres György.

A nagy tapssal fogadott francia négyes után megkezdődött az estély és színes, jökedvű vendégsereg mindvégig feszelen, család hangulatban mulatta át ezt a szép farsangi éjszakát, melynek megrendezéséért a lelkes hölgygárdán és odaadó rendezőkön kívül legelső sorban dr Roszkopf Bélát, az NSE társadalmi szakosztályának elnökét illeti elismerés.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Az idő szép és csendes marad, a hegyeken a hőmérséklet emelkedik, sok napfény, a síkságokon reggeli ködök.

SZÍNHÁZ

Három nagyszerű újdonság a Thalia operettegyüttesnek 15-én kezdődő nyolcnapos játékciklusán

Alig hogy hire ment, hogy a Thalia kitűnő operettegyüttese újra átjön Váradra egy nyolcnapos ciklusra, máris hatalmas érdeklődés kezdődött az előadások iránt. Pénteken reggel kezd a jegypénztár árusítani a jegyeket, de már előjegyzésben igyekeznek mindenki biztosítani helyét az előadásokra. Teljesen indokolt és érthető ez az érdeklődés, mert amint a műsorból kiténik, a Thalia a nyolc nap alatt három újdonságot hoz, amelyek mellett a mult ciklusok nagyszerű operettejait játsszák délután olcsó helyárrakkal.

Három újdonság, három különböző darab, egy zenés vígjáték, egy operett és egy farsangi revü kerül ezalatt a nyolc nap alatt bemutatásra. Az első bemutatás Pierre Weber zenés vígjátéka, az Angyal vettem feleségül, amelynek zenéjét Eisemann Mihály szerezte. Ha e két zsenialis ember képességeit mérlegeljük, eddigi munkáikra utalunk, könnyű megállapítani, hogy az Angyal vettem feleségül, miért ért el mindenütt, ahol játszották, hatalmas sikert.

A második bemutatás Sándor Jenőnek a neves operettírónak Nincs ezebb mint a szerelem című új operetteje. A Gróf László rendezésében és Schreiber Alajos vezénylete mellett, nagyszerű szereposztásban bemutatásra kerülő operett romantikus meséjével, gyönyörű, fülbemászó muzikájával biztosan Váradon is, mint mindenütt nagy sikert fog aratni.

És végül a harmadik bemutatás, a ciklus megkezdése, a színház nagy farsangi revü újdonsága: A szomjas krokodil. Egyelőre csak annyit jegyzünk meg erről a revü-újdonságról, hogy a szerzői: Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd. Talán több nem is kellene, azonban a Thalia áldozatosága, amely mindenkor pazar kiállításban, szellemes rendezésben, nagyszerű szereposztásban hozza ki újdonságait, arra enged következtetni, hogy A szomjas krokodil az idei szezon nagy bombája lesz Váradon is.

HETI MŰSOR:

Szerda, február 15. este 9 órakor: **A hölgy hozzám tartozik.** (Pierre Weber és Eisemann Mihály zenés vígjátéka. Rendező Gróf László. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Eva, Rajnai Elli, Jenei János, Tompa Sándor, Csoka József, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Örvössy Géza, Csengeri Aladár. Vezényel Schreiber Alajos.)

Csütörtök délután 5 órakor: **Idő gyere rózsám.** (Olcsó helyárrakkal.)

Csütörtök este 9 órakor: **A hölgy hozzám tartozik.**

Péntek este 9 órakor: **Nincs szebb mint a szerelem.** (Sándor Jenő romantikus nagyoperetteje. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Eva, Rajnai Elli, Jenei, Tompa, Csoka, Fülöp, Réthely, Csengeri.)

Szombat délután 5 órakor: **Nem leszek hálátlan.** (Olcsó helyárrakkal.)

Szombat este 9 órakor: **Nincs szebb, mint a szerelem.**

Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy gyermek előadás: **Sicc urfi kalandjai** c. énekes, táncos gyermekoperett. Nagyon olcsó helyárrakkal.

Vasárnap délután 3 órakor: **Idő gyere rózsám.** (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: **Nincs szebb, mint a szerelem.**

Vasárnap este 9 órakor: **A hölgy hozzám tartozik.**

Hétfő este 9 órakor: **A szomjas krokodil.** (Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd kiállításos nagy revü-operetteje, a színház nagy farsangi produkciója. Edző: Gróf László. Zenéi vezérkoresolyás Schreiber Alajos. Téli turisták: Krémer, Sándor Stefi, Báza, Rajnai Elli, Jenei, Tompa, Csoka, Fülöp, Deésy, Réthely stb.)

Kedd délután 5 órakor: **Idő gyere rózsám.** (Olcsó helyárrakkal.)

Kedd este 9 órakor: **A szomjas krokodil.**

Szerda délután 5 órakor: **Nem leszek hálátlan.** (Olcsó helyárrakkal.)

Szerda este 9 órakor: **A szomjas krokodil.** (Bucsnelőadás.)

— Jegyek már válthatók a színház baloldali pénztáránál délelőtt 11—1-ig és délután 4—6-ig.

LEGUJABB

Márton Aron választott püspök első körlevele

Részletes előírás van benne a hitvallásos iskolák községi segélyezéséről. — Egyévi határidő a megtérőként jelentkező zsidók megkeresztelésére

(Gyulafehérvár.) Most került a hívők köztudomására az a körlevél, melyet február 3-iki kelettel adott ki Márton Aron apostoli kormányzó, ki ezuttal először használta aláírásában az „episcopus electus” (választott püspök) elnevezést. A körlevél kiemelkedő jelentőségű részlete az, melyben a püspök arról intézkedik, vajjon az egyházközségek milyen gyakorlati eljárást kövessenek, hogy a polgári községek költségvetésében rendszerezett 14 százalékos iskolai segélyből a hitvallásos iskolák is részesedjenek.

Eszerint az iskolák vezetői minél előbb jelentsek be a polgári községek előljárásaihoz, hogy az iskolával járó dologi kiadások (épület karbantartása, tisztogatása, fűtése, meszelése stb. költségei) összege mennyi. Együttal kérik a kiadásoknak a polgári községek költségvetésében való előirányzását a 14 százalékos iskolai segély keretei között. A helyi állami iskolaszék elnökehez is hasonló tartalmu megkeresés intézendő.

Amennyiben a polgári községi előljárás, vagy az állami iskolaszéki elnök elutasító határozatot hozna, az új közigazgatási törvény 159., illetve 160. szakasza szerint jogorvoslati eljárásnak van helye. A 159. szakasz szerint a költségvetési terv ellen, a 160. szakasz szerint a kész költségvetés ellen lehet felszólalással élni.

Ugy a segélyigénylő kérésre, mint a felszólalásokra mintát is közöl a pástörlevél. Együttal arról is intézkedik, hogy a polgári község iskola-

székébe az egyházközség képviselőjének hogyan biztosítsanak helyet. Ez azért fontos, mert a 14 százalékos iskolai segély tényleges szétosztását ez az iskolaszék végzi.

MEGKERESZTELKEDÉSI MOZGALOM.

A püspöki körlevél másik kiemelkedő részlete az, mely a zsidók megkeresztelésére irányuló tömeges mozgalommal foglalkozik. A püspök szükségesnek látja, hogy bármely irányu káros tulász elkerültessék e mozgalommal szemben. „Szabályul tartandó, — írja a körlevél, — hogy a megtérni kívánókat kivétel nélkül szeretettel fogadjuk, de a kereszttség szentségét csak akkor szolgáltatjuk ki, ha a jelentkezők szándéka tisztaságáról pozitív meggyőződést szereztünk. Nem fogadjuk el azt az elvet, hogy majd az unokák igazi keresztények lesznek”.

Ennélfogva előzetesen alapos kioktatásban kell a jelentkezőt részesíteni. Nem elég egy néhány ima tudása, hanem a megtérni akaró egész szellemének átalakítása szükséges a keresztény hitéletben való tényleges részvételt is lelki sajátosságává kell tennie. Az ilyen értelmű komoly és gyakorlati előkészítéshez egy év szükséges; ennek fele tanításra, másik fele gyakorlati nevelésre fordítandó. A megkereszteléshez még külön egyházmegyei hatósági előzetes engedély is kell, s a lelkésznek a megkeresztelés után is külön gondot kell örködni új hívei fölött.

Delvayo spanyol köztársasági külügyminiszter a végsőig való harcot hirdeti

Az olaszok felháborodása miatt, hogy a spanyol köztársaságiak Franciaországban ütötték föl rőhadiszállásukat

Perpignanból jelentik: Del-Vayo nyilatkozatot adott a lapoknak. A nyilatkozat szerint a köztársaságiak a végsőig fognak küzdeni. Azok az eszközök, amelyek a Spanyolország közepén még ottlévő köztársasági seregek rendelkezésére állnak, még hónapokkal meghosszabbíthatja a háborút. Del-Vayo nyilatkozatát azzal fejezte be, hogy bizalommal tekint a jövő elé, mert szerinte egész Spanyolország mögöttük áll.

Rómából jelentik: Az olasz lapok a felháborodás hangján írják Franciaország viselkedéséről a spanyol köztársaságiakkal szemben.

A hadoklő spanyol köztársaságiak francia területen Perpignanban ütötték föl rőhadiszállásukat — írják a lapok — és a franciák hivatalos helyiségeket bocsátottak a köztársaságiak rendelkezésére. A több mint száz ezer főnyi köztársasági katonaság elhelyezése is arra enged következtetni, hogy ezeket is Perpignanból igazgatják és meg most francia területen is a spanyol kormány rendelkezésére várnak.

Ilyen üzelmek láttára a nemzetiek a végső győzelemig folytatják a harcot és nem állanak meg addig, amíg feltétel nélküli megadáera nem kényszerítik a még harcoló köztársaságiakat.

ANGOL-FRANCIA DIPLOMÁCIAI ESZMECSERE FRANCÓ KORMÁNYA ELISMERÉSÉRŐL

Párizsból jelentik: Párizs és London között diplomáciai eszmecsere folytak a Franco kor-

mányának elismerésére. A spanyol köztársaságiak nagy erőfeszítést fejtenek ki, hogy az angol és francia kormányoknak ezt a lépését megakadályozzák. Negrin is ezért folytatja tovább a még meglevő területeken a reménytelen küzdelmet.

A „Journal” londoni levelezője szerint Anglia addig nem hajlandó elismerni a nemzeti kormányt, amíg az idegen önkéntesek el nem távoznak Spanyolországból.

Amennyiben az önkéntesek távoznának, Anglia hajlandó volna Franco számára megkönnyíteni Minorca-sziget megszállását, Franco ígéretet tett arra, hogy a győzelem kivívása után minden idegen önkéntes távozik. Mussolini diplomáciai uton megerősítette Franco ígéretét.

Kezdődik a szovjet-japán harc a halászlati jogokért

Tokióból jelentik: A szovjet katonai intézkedéseket fogantatót a japán kormány arra a határozatára, hogy a halászlati jogokat mindenképpen meg fogják védeni. Vladivosztokban külön katonai központot létesítenek és a szovjet-naszádok minden hajóra löni fognak, melyek megjelennek a japán vizeken.

Gafencu külügyminiszter varsói útja

Varsóból jelentik: Lengyel lapjelentések arról adnak hírt, hogy Gafencu külügyminiszter a közeljövőben Varsóba érkezik. A látogatás a lapok szerint márciusban lesz. Pontos időpontot még nem tudnak.

London légvédelmét tökéletessé teszik

Londonból jelentik: Hoore hadfelszerelésügyi miniszter bejelentette, hogy újabb két légvédelmi ezredet vezényelnek London védelmére. Ezzel London légvédelme teljes lesz.

V. Gusztáv svéd király Berlinbe érkezett, hogy ott végignéze a nagy lovasmérkőzést. A svéd királyt unokája, Gusztáv Adolf svéd trónörökös fogadta a berlini pályaudvaron.

Apróhirdetések

Adós-vétel

szavanként 3 lei

Buldog

kölyök kutya eladó. — Nagyvárad, Stefan cel Mare 17.

Hérbst

óra-, ékszeraruház. Rezső Ferdinánd 3. szám, Nagyvárad, Doxa, Omeza 3. óra 800—1000 lei és feljebb Schaffhauseni óra 3000 lei. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Vaszk irany, ezüst, brittáns kszereket, arany órákat.

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

március 1-re 1 szoba, konyha, spejzos lakás. Nagyvárad, Str. Axente Sever 13.

Két szobás

komfortos udvari lakás május 1-re kiadó. — Nagyvárad, Str. Andrei Muresan No. 12.

Kiadó

május 1-re 2, esetleg 3 szobás öszkomfortos lakás. Nagyvárad, Str. Printui Mihai 6. sz.

Háromszobás

fürdőszobás, szép utcai lakás kiadó. Nagyvárad, Parcul Alba-Iulia 2. szám. Megtekinthető délután 2 óráig.

Május 1-re

kétszobás, parkettas, előszoba, konyhás utcai lakás kiadó. Nagyvárad, Principele Mihai u. 16. szám.

3 szobás

comfortos utcai lakás május 1-re kiadó. Megtekinthető d. u. 4—5-ig. Nagyvárad, Str. Nicolae Zsiga 32. szám.

Allást keeles

szavanként 1 lei

Mosást,

vasalást vállal Erzei, Str. Alexandri 53.

Intelligens

lány ajánlkozik gyermek mellé vagy magános nőhöz társalkodónak. Címe: Farkas Kató, Nagyvárad, Dela rancea-utca 43.

Allást nyec

szavanként 2 lei

Szakképzett

gazdatiszt felvétetik. — Pályázatok Sztaray uradalma, Livada, jud. Szatmar, címre küldendők.